

Великий Четвер згідно з чином Ордену Проповідників

Гал. 6, 14 та Пс. 66, 2

Інтроїт (спів на вхід)

Nos autem gloriári opórtet in Cruce Dómini nostri Iesu Christi: in quo est salus, vita et resurrectio nostra: per quem salvati et liberati sumus. **Пс.** Deus misereátur nostri, et benedícat nobis: illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostri. **Nos** autem.

Нам слід хвалитися хрестом Господа нашого Ісуса Христа. В ньому наше спасіння, життя і воскресіння. Ним ми спасенні та визволені. **Пс.** Боже, будь милосердний до нас і поблагослови нас, просвіти на нас Твоє лице і помилуй нас. **Нам** слід...

Колекта

DEUS, a quo et Judas reatus sui poenam et confessionis suae latro praemium sumpsit; concede nobis tuae propitiationis effectum: ut sicut in passione sua Jesus Christus Dominus noster diversa utrisque intulit stipendia meritorum: ita nobis, ablato vetustatis errore, resurrectionis suae gratiam largiatur. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **Р.** Amen.

Боже, від Тебе Юда отримав покарання за свій гріх, і розбійник прийняв винагороду за своє сповідання: даруй нам милість Твою, щоб як Ісус Христос, Господь наш, в Своїй Страсті дав обом різні відплати по їх заслугам, так і нам, знявши стару облуду, щедро дарував благодать Свого Воскресіння Той, Котрий з Тобою живе й царює в єдності Святого Духа Бог, на всі віки віків. **Р.** Амінь.

1 Кор. 11, 20–32

Читання

FRATRES: Conveniéntibus vobis in unum, iam non est Domínicam coenam manducáre. Unusquísque enim suam cenam praesúmit ad manducándum. Et alius quidem esurit: álius autem ébrius est. Numquid domos non habétis ad manducándum et bibéndum? aut ecclésiám Dei contémnitis, et confúnditis eos, qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? In hoc non laudo. Ego enim accépi a Dómino quod et tradídi vobis, quóniam Dóminus Iesus, in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens fregit, et dixit: Accípite, et manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratiónem. Simíliter et cálicem, postquam coenávit, dicens: Hic calix novum Testaméntum est in meo ságuine: hoc fácite, quotiescúmque bibétis, in meam commemoratiónem. Quotiescúmque enim

Брати: Ваші сходи не є – споживання вечері Господньої. Бо кожен поспішає їсти свою вечерю: дехто ж голоден, а дехто п'яний. Хіба не маєте домів, щоб їсти – пити? Чи може хочете зневажати Божу церкву, і засоромлювати тих, які нічого не мають? Що маю вам сказати? Чи похвалю вас? За це не похвалю. Я бо, що прийняв від Господа, те й передав вам: Господь Ісус тієї ночі, якої був виданий, узяв хліб і, віддавши подяку, розламав і сказав: «Прийміть і їжте, це моє тіло, воно за вас дається. Це робіть на мій спомин.» Так само й чашу по вечері, кажучи: «Ця чаша – Новий Завіт у моїй крові. Робіть це кожний раз, коли будете пити, на мій спомин.» Бо кожного разу, як їсте хліб цей і п'єте цю чашу, звищаєте смерть Господню, аж доки він не прийде. Тому хто буде їсти хліб або пити чашу Господню недостойно, буде винний за тіло і кров

manducábitis panem hunc et cálicem bibétis: mortem Dómini annuntiábitis, donec véniat. Itaque quicúmque manducáverit panem hunc vel bíberit cálicem Dómini indígne, reus erit córporis et ságuinis Dómini. Probet autem seípsum homo: et sic de pane illo edat et de cálice bibat. Qui enim mandúcat et bibit indígne, iudícium sibi mandúcat et bibit: non diiúdicans corpus Dómini. Ideo inter vos multi infirmi et imbecíles, et dórmiant multi. Quod si nosmetípsos diiudicáremus, non útique iudicáremur. Dum iudicámur autem, a Dómino corrípimur, ut non cum hoc mundo damnémur.

Флп. 2, 8–9

СHRISTUS factus est pro nobis oboediens usque ad mortem, mortem autem crucis. *✠* Propter quod et Deus exaltávit illum, et dedit illi nomen, quod est super omne nomen.

Йн. 13, 1–15

АNTE diem festum Paschæ, sciens Iesus, quia venit hora eius, ut tránseat ex hoc mundo ad Patrem: cum dilexísset suos, qui erant in mundo, in finem diléxit eos. Et cena facta, cum diábolus iam misísset in cor, ut tráderet eum Iudas Simónis Iscariótæ: sciens, quia ómnia dedit ei Pater in manus, et quia a Deo exivit, et ad Deum vadit: surgit a cena et ponit vestiménta sua: et cum accepísset línteum, præcínxit se. Deinde mittit aquam in pelvim, et cœpit laváre pedes discipulórum, et extérgere línteo, quo erat præcínctus. Venit ergo ad Simónem Petrum. Et dicit ei Petrus: Dómine, tu mihi lavas pedes? Respóndit Iesus et dixit ei: Quod ego fácio, tu nescis modo, scies autem póstea. Dicit ei Petrus: Non lavábis mihi pedes in ætérnum. Respóndit ei Iesus: Si non lávero te, non habébis partem mecum. Dicit ei Simon Petrus: Dómine, non tantum pedes meos, sed et manus et caput. Dicit ei Iesus: Qui lotus est, non indiget nisi ut pedes lavet, sed est mundus totus. Et vos mundi estis, sed non omnes. Sciébat enim, quisnam esset, qui tráderet eum: proptérea dixit: Non estis mundi omnes. Postquam ergo lavit pedes eórum et accépit vestiménta sua: cum recubuísset íterum, dixit eis: Scitis, quid

Господню. Хай, отже, кожний випробує себе самого і тоді їсть цей хліб і п'є цю чашу. Бо той, хто їсть і п'є, не розрізняючи Господнього тіла, суд собі їсть і п'є. Ось чому у вас багато недужих та хворих, а чимало й умирають. Якби ми самі себе осуджували, то нас би не судили. Коли ж Господь нас судить, він нас тим поправляє, щоб не були ми засуджені зо світом.

Градual

Христос став для нас слухняний аж до смерті, смерті ж хресної. *✠* Тому й Бог надзвичайно звеличив Його та дав Йому Ім'я, яке вище всякого іншого імені.

Євангеліє

Перед святом Пасхи Ісус, знаючи, що вибила його година переходу з цього світу до Отця, полюбивши своїх, що були в світі, полюбив їх до кінця. І під час вечері, коли то диявол уже вклав у серце Юди Іскаріотського, сина Симона, щоб зрадив його, Ісус знаючи, що Отець усе дав йому в руки, і що від Бога він вийшов і до Бога повертається, встав від вечері, скинув одіж, узяв рушника й підперезався. Тоді налив води до умивальниці й почав обмивати учням ноги та обтирати рушником, яким був підперезаний. Підходить, отже, і до Симона Петра, - та той йому: «Ти, Господи, - мені вмивати ноги?» Каже йому Ісус у відповідь: «Те, що я роблю, ти під цю пору не відаєш; зрозумієш потім.» Петро ж йому каже: «Ні, не митимеш моїх ніг повіки!» - «Коли я тебе не вмий, - одрікає Ісус, - то не матимеш зо мною частки.» «Господи, - проказує до нього Симон Петро, - то не тільки ноги, але і руки, і голову!» А Ісус йому: «Тому, хто обмитий, нічого не треба вмивати, крім самих ніг; увесь бо він чистий. І ви чисті, та - не всі.» Знав бо, хто зрадити його мав, тим то й мовив: «Не всі ви чисті.» Обмивши їм ноги, вбрався знову в одіж, сів

fecerim vobis? Vos vocatis me Magister et Domine: et bene dicitis: sum etenim. Si ergo ego lavi pedes vestros, Dominus et Magister: et vos debetis alter alterius lavare pedes. Exemplum enim dedi vobis, ut, quemadmodum ego feci vobis, ita et vos faciatis.

Пс. 117, 16.17

ДÉXTERA Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me: non moriar, sed vivam, et narrabo opera Domini

Оферторій (спів на принесення дарів)

(Читається тихо, після Orate fratres)

IPSE tibi, quæsumus, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, sacrificium nostrum reddat acceptum, qui discipulis suis in sui commemoratiõnem hoc fieri hodierna traditiõne monstravit, Iesus Christus, Filius tuus, Dominus noster: qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

Префация св. Хреста (ст. 26 месалика)

Особливості Канону Меси

Дві молитви Канону Меси міняють початок:

COMMUNICANTES, et diem sacratissimum celebrantes, quo Dominus noster Iesus Christus pro nobis est traditus: sed et memoriam venerantes, in primis gloriosæ semper Virginis Mariæ, Genetrices eiusdem Dei et Domini nostri Iesu Christi: sed et beati Ioseph, eiusdem Virginis Sponsi, et beatorum Apostolorum ac Martyrum tuorum... (ст. 14 брошури).

Наступна молитва:

HANC igitur oblationem servitutis nostræ, sed et cunctae familiæ tuæ, quam tibi offerimus ob diem, in qua Dominus noster Iesus Christus tradidit discipulis suis Corporis et Sanguinis sui mysteria celebranda: quaesumus, Domine, ut placatus accipias: diésque nostros in tua pace disponas, atque ab æterna damnatione nos eripi, et in electorum tuorum iubeas grege numerari... (ст. 14 брошури)

Меса продовжується як зазвичай, хіба що пропускається чин передачі миру, а на закінчення третього Agnus Dei говорить мисерере nobis, як перші два рази.

до столу та й каже до них: «Чи знаєте, що я зробив вам? Ви звете мене: Учитель, Господь, і правильно мовите, бо я є. Тож коли вмишав вам ноги я - Господь і Учитель, - то й ви повинні обмивати ноги один одному. Приклад дав я вам, щоб і ви так робили, як оце я вам учинив.

принесення дарів)

Десниця Господня явила силу, десниця Господня вивищила мене: не умру, а житиму і повім діла Господні.

Нехай, просимо Тебе, Господи святий, Отче всемогутній, вічний Боже, цю жертву зробить угодною Тобі Той, Хто сьогодні, показавши, передав її учням Своїм, аби творити її на Свій спомин, Ісус Христос, Син Твій, Господь наш, Котрий з Тобою живе і царює в єдності Святого Духа, Бог, на віки вічні.

З'єднані [в сопричасті святих], ми урочисто відзначаємо найсвятіший день, в який Господь наш Ісус Христос був за нас зраджений й відданий на муку; і з пошаною споминаємо передусім преславну завжди Діву Марію, Матір Бога і нашого Господа Ісуса Христа, а також блаженного Йосифа, її Обручника, і Твоїх блажених Апостолів та Мучеників... (ст. 14 брошури).

Отже, просимо Тебе, Боже: прийми милостиво цю жертву служіння нашого і всієї Твоєї родини, яку приносимо Тобі в день, коли Господь наш Ісус Христос передав Своїм учням служіння Тіла й Крові Його; дні ж наші облаштуй в Твоєму мирі, порятуй нас від вічної загибелі та зволь залічити до спільноти Твоїх вибраних.... (ст. 14 брошури)

DOMINUS Jesus, postquam cenavit cum discipulis suis, lavit pedes eorum; et ait illis: Scitis quid fecerim vobis ego Dominus et Magister? Exemplum dedi vobis; ut et vos ita faciatis.

Господь Ісус, після вечері зі Своїми учнями, обмив їм ноги та й каже до них: «Чи знаєте, що зробив вам Я, Учитель, Господь? Приклад дав Я вам, щоб і ви так робили».

Молитва після Причастя

REFFECTI vitalibus alimentis, quaesumus Domine Deus noster, ut quod tempore nostrae mortalitatis exsequimur, immortalitatis tuae munere consequamur. Per Dominum...

Відновлені життєдайною поживою, просимо Тебе, Господи Боже наш, щоб те, чого ми прагнемо, поки смертні, ми досягнули завдяки дару Твого безсмертя.

В кінці Меси не дається благословення й не читається останнє Євангеліє. Священик переносить Святі Дари в спеціально приготоване місце. Під час процесії співають гімн Pange lingua.

Велика П'ятниця

згідно з чином Ордену Проповідників

Священик підходить до вітаря та простягається в молитві. Поставлений чтець (а за його відсутності, сам священик) в цей час починає наступне пророцтво.

Осія 5, 15 – 6, 6

Перше пророцтво

Nunc dicit Dominus: In tribulatione sua mane consurgens ad me: Venite, et revertamur ad Dominum: quia ipse cepit, et sanabit nos: percutiet, et curabit nos. Vivificabit nos post duos dies: in die tertia suscitabit nos, et vivemus in conspectu eius. Sciemus, sequemurque, ut cognoscamus Dominum: quasi diluculum prae paratus est egressus eius, et veniet quasi imber nobis temporaneus, et serotinus terrae. Quid faciam tibi Ephraim? quid faciam tibi Iuda? Misericordia vestra quasi nubes matutina, et quasi ros mane pertransiens. Propter hoc dolavi in prophetis, occidi eos in verbis oris mei: et iudicia tua quasi lux egrediuntur. Quia misericordiam volui, et non sacrificium, et scientiam Dei plus quam holocausta.

Так говорить Господь: у своїй біді шукатимуть мене зпозаранку: “Ходіть, до Господа повернімся: бо він розірвав, він і загоїть; він ударив, він і рани перев’яже. Через два дні він оживить нас, на третій день на ноги нас поставить, і будемо перед ним жити. І спізнаваймо, намагаймось Господа спізнати; його прибуття певне, як зірниця, як дощ, він до нас прийде; немов весняний дощ, який зрошує землю”. Що мені діяти з тобою, Ефраїме? Що мені діяти з тобою, Юдо? Та ж любов ваша, немов уранці мряка, мов та роса, що притьмом геть приходить. Тому я засмучував їх через пророків, забивав їх уст моїх словами – аби суд твій наче світло засяяв. Бо я бажаю милости, а не жертви; і знання Бога – над всепалення*.

Ми нічого не відповідаємо.

Тракт

Аввакум 3, 2-3

Domine, audivi auditum tuum, et timui: consideravi opera tua, et expavi. **✠** In medio duorum animalium innotesceris: dum appropinquaverint anni cognosceris: dum advenerit, tempus, ostenderis. **✠** In eo, dum conturbata fuerit anima mea: in ira, misericordiae memor eris. **✠** Deus a Libano veniet, et Sanctus de monte umbroso, et

Господи, почув я вість Твою, й убоювся, порозмислив над ділами Твоїми, й вжахнувся. **✠** Між двома звірами Тебе впізнають; коли роки наблизяться, Ти будеш знаний; як надійде час, Ти об’явишся. **✠** Коли смутною буде душа моя, в гніві Ти згадаєш про милість. **✠** Бог з Ливану прийде, і Святий – з гори тіни-

condénso. ✠ Opéruiť coelos maiéstas eius: et láudis eius plena est terra.

✠ Orémus.

✠ Flectámus génua. ✠ Leváte.

DEUS, a quo et Judas reatus sui poenam et confessionis suae latro praemium sumpsit; concede nobis tuae propitiationis effectum: ut sicut in passione sua Jesus Christus Dominus noster diversa utrisque intulit stipendia meritorum: ita nobis, ablato vetustatis errore, resurrectionis suae gratiam largiatur. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spíritus Sancti Deus, per ómnia saecula saeculórum. ✠ Amen.

Вих. 12, 1 – 11

In diébus illis: Dixit Dóminus ad Móysen et Aaron in terra Aegypti: Mensis iste, vobis principium ménsium: primus erit in ménsibus anni. Loquímini ad univérsum coetum filiórum Israél, et dícite eis: Décima die mensis huius tollat unusquísque agnum per famílias et domos suas. Sin áutem minor est númerus, ut suffícere possit ad vescéndum agnum, assúmet vicínium suum qui iunctus est dómui suae, iuxta númerum animárum quae suffícere possunt ad esum agni. Erit áutem agnus absque mácula, másculus, annículus: iuxta quem ritum tollétis et hædum. Et servábitis eum usque ad quartamdecimam diem mensis huius: immolábitque eum univérsa multitúdo filiórum Israél ad vésperam. Et sument de ságuine eius, ac ponent super utrúmque postem, et in superlimináribus domórum, in quibus cómedent illum. Et edent carnes nocte illa assas igni, et azýmos panes cum lactúcis agréstibus. Non comedétis ex eo crudum quid, nec coctum aqua, sed tantum assum igni: caput cum pédibus eius et intestínis vorábitis. Nec remanébit quidquam ex eo usque mane. Si quid resíduum fúerit, igne comburétis. Sic áutem comedétis illum: renes vestros accingétis, et calceaménta habébitis in pédibus, tenéntes báculos in mánibus, et comedétis festinánter: est enim Phase id est tránsitus Dómini.

стої, вкритої лісом. ✠ Вкрила небеса могутність Його, й хвали Його земля повна.

Молитва

✠ Молімося.

✠ Преклонімо коліна. ✠ Підійміться.

Боже, від Тебе Юда отримав покарання за свій гріх, і розбійник прийняв винагороду за своє сповідання: даруй нам милість Твою, щоб як Ісус Христос, Господь наш, в Своїй Страсті дав обом різні відплати по їх заслугам, так і нам, знявши стару облуду, щедро дарував благодать Свого Воскресіння Той, Котрий з Тобою живе й царює в єдності Святого Духа Бог, на всі віки віків. ✠ Амінь.

Пророцтво друге

В ті дні казав Господь Мойсеєві та Аронові в землі Єгипетській: "Місяць цей нехай буде вам початком місяців, перший нехай буде він між місяцями року. Промовте до всієї ізраїльської громади так: Десятого дня цього місяця візьміть собі кожен для своєї сім'ї ягня: одне на хату. Коли ж сім'я буде замала на (ціле) ягня, нехай разом з найближчим у межу сусідом візьме ягня по лічбі душ; розрахуйте, щоб ягняти було досить для кожного, хто скільки зможе з'їсти. Ягня ж нехай вам буде без вади, самчик, одноліток; можете взяти його з баранців або з козенят. І держатимете його до чотирнадцятого дня цього місяця, і тоді нехай уся громада синів Ізраїля разом заріже його надвечір. І нехай візьмуть крові й помажуть нею одвірки і наддвіроч у домах, де їстимуть його. Нехай їдять м'ясо тієї самої ночі; спеченим на вогні нехай їдять його, з опрісноками та з гіркими зелями. Не їкте ніякої сировини, ні звареного в воді, а тільки жарене на вогні, і з головою його і з ногами та з нутрощами. І не зоставлятимете нічого до ранку; що ж з нього зосталось би до ранку, спалите на вогні. А їстимете його ось так: стегна ваші попідперізувані, обув'я ваше на ногах ваших, і костури ваші в руках у вас; їстимете похакати: це бо є Пасха (тобто перехід) Господня*.

Ми нічого не відповідаємо.

Eripe me, Dómine, ab hómine malo: a viro iníquo líbera me. ✠ Qui cogitavérunt malítias in corde: tota die constituébant prália.

✠ Acuérunt linguas suas sicut serpéntis: venénium áspidum sub lábiis eórum. ✠ Custódi me, Dómine, de manu peccatóris: et ab homínibus iníquis líbera me. ✠ Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos: abscondérunt supérbi láqueum mihi. ✠ Et funes extendérunt in láqueum pédibus meis, iuxta iter scándalum posuérunt mihi. ✠ Dixi Dómino, Deus meus es tu: exáudi, Dómine, vocem oratiónis meæ. ✠ Dómine, Dómine virtus salútis meæ obúmbra caput meum in die belli. ✠ Ne tradas me a desidério meo peccatóri: cogitavérunt advérsus me: ne derelínquas me, ne unquam exalténtur. ✠ Caput circúitus eórum: labor labiórurn ipsórum opériet eos. ✠ Verúmtamen iústi confitebúntur nómini tuo: et habitábunt recti cum vultu tuo.

Йн. 18, 1 – 19, 42

Страсть Господа нашого Ісуса Христа

Того часу, вийшов Ісус із своїми учнями на той бік Кедрон-поток, де був сад, куди увійшли він та його учні. Юда ж, який його зрадив, знав також те місце, Ісус бо та учні його часто там збиралися. Узявши, отже, Юда відділ війська і первосвященницьких та фарисейських слуг, прибув туди з ліхтарями, смолоскипами та зброєю. Ісус же, знаючи все, що мало з ним статися, вийшов і мовив до них: «Кого шукаєте?» «Ісуса Назарянина», відповіли ті. «Це я», каже їм Ісус. Стояв же і Юда з ними, який його зрадив. І коли він їм сказав: «Це я!» – подалися назад і припали до землі. Тож він спитав їх ще раз: «Кого бо шукаєте?» А вони: «Ісуса Назарянина.» «Сказав же вам, – озвався Ісус, – що то я. Коли, отже, шукаєте мене, то відпустіть оцих, щоб ішли собі»; – щоб слово те здійснилось, яке був вирік: «З-поміж тих, що їх ти передав мені, не погубив я ні одного.» Тоді Симон Петро, який мав меч при собі, добув його і, вдаривши первосвященникового слугу, відрубав йому праве вухо. Малхом звали того слугу. Але Ісус озвався до Петра: «Сховай меч у піхву! Чашу, яку дав мені Отець, – чи не мав би я її пити?» Тоді військовий відділ, тисяцький та юдейські слуги схопили Ісуса і, зв'язавши його, повели спершу до Анни: цей бо був тесть Каяфи, що був первосвященником того року. А був же то той самий Каяфа, який дав був раду юдеям: «Ліпше, щоб за народ помер один чоловік.» За Ісусом же слідував Симон Петро з ще іншим учнем. А що учень той знаний був первосвященникові, то й увійшов він у двір первосвященника з Ісусом. Петро ж стояв надворі біля дверей. Той інший, знаний первосвященникові учень, вийшов, промовив до одвірної слугині та й увів Петра. Слугиня ж одвірна й каже до Петра: «Чи й ти не з учнів отого чоловіка?» – «Ні», відрік той. Слуги і сторожа, що вогонь розклали, стояли там і грілися, було бо холодно. Отож і Петро стояв там з ними та грівся. І спитав первосвященик Ісуса про його учнів і про його навчання. Ісус же відказав йому: «Говорив я світові отверто. Завжди навчав я у синагозі й у храмі, де сходяться усі юдеї. Нічого не говорив я потайки. Чому мене запитуєш? Спитай он тих, що чули, що я до них промовляв. Вони бо знають, що

Вирятуй мене, Господи, від чоловіка лукавого, від мужа неправедного визволь мене, ✠ які задумали неправду в серці, весь день ополчалися на битву: ✠ вигостили язик свій, немов зміїний, отрута гаспидів під губами в них ✠ Вбережи мене, Господи, від руки грішника, від людей неправедних вирятуй мене, ✠ тих, що задумали підточити стопи мої. Приховали горді сїть на мене, ✠ і мотузки напнули, тенета ногам моїм; при стежці западню наставили на мене. ✠ Сказав я Господеві: «Бог мій єси Ти, вислухай, Господи, голос моління мого!» ✠ Господи Владико, сило спасіння мого, Ти отінив голову мою в день битви. ✠ Не видай мене, Господи, проти бажання мого грішникові. Умислили проти мене, не зостав мене, щоб не превознеслися. ✠ Головне у колі їх – труд їхніх губ – настигне їх; ✠ Все ж праведні прославлять Ім'я Твоє, і прямодушні поселяться з лицем Твоїм*.

говорив я.» На ті слова один із сторожі, який стояв там, ударив в обличчя Ісуса, кажучи: «Ось так відказуєш первосвященикові?» Озався ж Ісус до нього: «Якщо я зле сказав, доведи, що воно погано. А якщо добре, то за віщо б'єш мене?» І відіслав його Анна зв'язаного до первосвященика Каяфи. А стояв там Симон Петро і грівся. От і мовили до нього: «Чи і ти не з його учнів?» І відрікся той, і відказав: «Ні!» Каже тоді один із первосвященикових слуг, родич того, якому Петро відрубав вухо: «Чи ж не тебе я бачив у саду з ним?» Тоді Петро відрікся ще раз. І зараз же півень запіяв! Повели тоді Ісуса від Каяфи у Преторію. Був же ранок. Та не ввійшли вони у Преторію, щоб не осквернитись, а й могли їсти пасху. Вийшов тоді до них Пилат і промовив: «Яке оскарження принесли ви на цього чоловіка?» А ті йому кричать у відповідь: «Якби не був з нього злочинець, не передавали б ми його тобі!» Тож каже їм Пилат: «То беріть собі його ви і судіть за вашим законом.» Юдеї ж йому: «Не дозволено нам нікого вбивати!» - Щоб здійснилося слово Ісуса, що сказав, вказуючи, якою смертю має вмерти. І ввійшов Пилат знов у преторію, закликав Ісуса і каже до нього: «Ти цар юдейський?» Ісус же у відповідь: «Кажеш те від себе, а чи інші про мене так тобі оповіли?» «Хіба ж я юдей? – озався Пилат. - Народ твій і первосвященики передали тебе мені. Що ти таке зробив?» «Царство моє не від світу цього, – відрік Ісус. – Було б моє царство від цього світу, то сторожа моя була б воювала, щоби мене не видали юдеям. Але не звідсіля моє царство.» «То ти таки цар?» – мовив до нього Пилат. І відповів Ісус: «Ти кажеш, що я цар. Я на те уродився і прийшов у світ на те, щоб свідчити істину. Кожен, хто від істини, слухає голос мій.» «Що таке – істина?» – озався Пилат до нього. І сказавши те, вийшов знов до юдеїв і каже до них: «Жадної провини не знаходжу я на ньому. Є у вас, однак, звичай, щоб на Пасху відпустив я вам одного. Тож хочете, щоб я вам юдейського царя відпустив?» «Ні, не його!» – знову, закричали ті, – але Варавву!» А був же Варавва розбійник. Забрав тоді Пилат Ісуса та й звелів його бичувати. А вояки, сплівши вінок із тернини, вклали йому на голову ще й зодягли його у багряницю і, підступаючи до нього, казали: «Радуйся, царю юдейський!» І били його в обличчя. Знову вийшов Пилат надвір і до них промовляє: «Ото виводжу вам його, щоб ви знали, що я жадної провини на ньому не знаходжу.» І вийшов Ісус у вінку терновім та в багряниці. І сказав їм Пилат: «Ось чоловік!» Та скоро побачили його первосвященики та слуги, закричали: «Розіпни! Розіпни!» Каже Пилат їм: «Беріть його ви і розіпніть, я бо жадної провини не знаходжу на ньому.» А юдеї йому: «У нас є закон, і за законом мусить він умерти, бо він із себе Сина Божого зробив.» Як почув те слово Пилат, стривожився ще дужче. Повернувся він ще раз у Преторію та й каже Ісусові: «Звідкіля ти?» Не дав же йому Ісус одвіту. «Зо мною не розмовляєш, – каже йому Пилат, – чи не знаєш, що в мене влада відпустити тебе і влада розіп'ясти тебе?» І відрік Ісус: «Не мав би ти надо мною ніякої влади, якби тобі не було дано згори. Через те на отому, хто мене тобі видав, більший гріх.» Від тієї хвилини шукав Пилат можливості, як би його відпустити. Але юдеї кричали: «Відпустиш його, то не будеш кесаревим другом! Усяк, хто з себе робить царя, кесареві спротивляється!» Тож зачувши ті слова, вивів Пилат Ісуса і сів на судівське сидіння, на місці, яке має назву Літостротон, а по-єврейському – Гаввата. А був то день, коли споготовлювали Пасху, близько шостої години. І каже до юдеїв: «Ось цар ваш.» Ті ж закричали: «Геть! Геть! Розіпни його!» А Пилат їм: «Маю я вашого царя розіп'ясти?» І відповіли первосвященики: «Нема в нас царя, тільки кесар!» І тоді видав він його їм на розп'яття. І забрали вони Ісуса; і, несучи для себе хрест, вийшов він на місце, зване Череп, а по-єврейськи Голгота, де його і розіп'яли, а з ним двох інших: по одному з кожного боку, Ісуса ж – посередині. Пилат же звелів написати напис і на хресті його примістити. Написано було: «Ісус Назарянин Цар Юдейський.» Багато з юдеїв читали той напис, місце бо, де розп'ято Ісуса, було близько міста. Написано ж напис було по-єврейському, по-грецькому і по-римському. Тож первосвя-

щеники юдейські мовили до Пилата: «Не пиши: Цар Юдейський, – але, що він сказав: Я – Цар Юдейський!» Та Пилат відрік: «Що написав я, те написав.» Тоді вояки, розіп'явши Ісуса, узяти його одіж та й зробили чотири частини, по одній частині кожному воякові, і хітон. Та був хітон не пошитий, лише весь від верху тканий. Тому домовилися між собою: «Не дерімо його, а киньмо на нього жереб, на кого впаде.» А тим же мало здійснитись Писання: «Мою одіж розділили між собою, на шату ж мою кинули жереб.» Отож і вчинили так вояки. А при хресті Ісусовім стояли його мати, сестра його матері, Марія Клеопова та Марія Магдалина. Бачивши Ісус матір і біля неї учня, що стояв, – а його ж любив він, – мовить до матері: «Жінко, ось син твій.» А тоді й до учня мовить: «Ось матір твоя.» І від тієї хвили учень узяв її до себе. А по тому Ісус, знаючи, що все вже довершилося, щоб здійснилось Писання, промовив: «Спраглий я!» Стояла ж посудина, сповнена оцтом. От і подали йому до уст настромлену на тростину губку, просякту оцтом. І, скоштувавши оцту, вимовив Ісус: «Звершилось»; і схиливши голову, віддав духа.

Вклякаємо й лишаємося так деякий час.

Через те, що це була п'ятниця, отже, щоб не залишилися в суботу тіла на хресті, – бо був Великдень тієї суботи, – то юдеї попросили Пилата, щоби переламали їм голінки й познімали з хреста. Отож вояки прийшли і переламали першому голінки і другому, який був з ним розіп'ятий. Та коли підступили до Ісуса й побачили, що він уже мертвий, то голінок не перебивали йому, лиш один з вояків проколов йому списом бік. І потекла негайно ж кров – і вода. І той, який бачив, свідчить те, і правдиве свідчення його; і він знає, що говорить правду – щоб ви теж увірували. Бо сталося те, щоб Писання здійснилось: «Кістка його не буде поламана.» А й інше Писання каже: «Споглядатимуть до того, кого прокололи.» Після того Йосиф Ариматейський, що був учнем Ісусовим, – але потайки, страхався бо юдеїв, – удався до Пилата з проханням, щоби забрати тіло Ісуса. І дозволив Пилат. Прийшов він, отже, і забрав Ісусове тіло. А надійшов і Нікодим, який раніше приходив уночі до нього, та й приніс мішанину з смирни та алое, мірок зо сто. І взяли вони тіло Ісуса та обв'язали його запашним полотном, як то ховають за юдейським звичаєм. А був на тому місці, де розіп'яли його, сад, а в саду тому – нова гробниця, в якій нікого ще не клали. Ось там, з огляду на юдейське споготування і що гробниця була поблизу, – покладено Ісуса.

Молитви

За Церкву

О RÉMUS, dilectissimi nobis, pro Ecclesia sancta Dei: ut eam Deus et Dominus noster pacificare, adunare, et custodire dignetur toto orbe terrarum: subiciens ei principatus, et potestates: detque nobis quietam et tranquillam vitam degentibus, glorificare Deum Patrem omnipotentem.

✠ Orémus.

✠ Flectámus genua. ✠ Leváte.

О MNÍPOTENS sempitérne Deus, qui glóriam tuam ómnibus in Christo gentibus revelásti: custódi ópera misericórdiæ tuæ; ut Ecclesia tua toto orbe diffúsa, stábili fide in confessióne tui nóminis perseveret. Per eúndem Dóminum nostrum Iesum Christum,

М олімося, возлюблені, за святу Божу Церкву, щоб Бог і Господь наш благоволити обдарувати її миром, єднати й обороняти її по всій землі, підкоривши їй начальства й влади, і дав нам, проводячи тихе й мирне життя, славити Бога Отця всемогутнього.

✠ Молімося.

✠ Преклонімо коліна. ✠ Підійміться.

В семогутній вічний Боже, Ти в Христові явив свою славу усім народам, оберігай діло Твого милосердя, щоб Твоя Церква, розпорошена по всьому світу, з непорушною вірою сповідувала Твоє Ім'я. Через Господа нашого Ісуса Христа, Сина Твого, Котрий з

Filiū tuū: qui tecum vivit et regnat in unitate Spīritus Sancti Deus, per ómnia sǎcula sǎculórum.

За Папу

O RÉMUS et pro beatíssimo Papa nostro **N.**, ut Deus et Dóminus noster, qui elégit eum in órdine episcopátus, salvum atque incólumem custódiat Ecclésiæ suæ sanctæ, ad regéndum pópulum sanctum Dei.

✠ Orémus.

✠ Flectámus génua. ✠ Leváte.

O MNÍPOTENS sempitérne Deus, cuius iudício univérsa fundántur: réspice propítius ad preces nostras, et eléctum nobis Antístitem tua pietáte consérva; ut christiána plebs, quæ te gubernátur auctóre, sub tanto pontífice, credulitátis suæ méritis augeátur. Per Dóminum.

За кліп і всіх вірних

O RÉMUS et pro ómnibus Episcopis, Presbýteris, Diaconibus, Subdiaconibus, Acólýthis, Exorcístis, Lectóribus, Ostiáriis, Confessió nibus, Virgínibus, Víduis: et pro omni pópulo sancto Dei.

✠ Orémus.

✠ Flectámus génua. ✠ Leváte.

O MNÍPOTENS sempitérne Deus, cuius spírītu totum corpus Ecclésiæ sanctificátur et régitur: exáudi nos pro univérsis ordínibus supplicántes; ut grátia tuæ múnere, ab ómnibus tibi grádibus fidéliter serviátur. Per Dóminum.

За світську владу

O RÉMUS et pro ómnibus res públicas moderántibus, eorúmque ministériis et potestátibus: ut Deus et Dóminus noster mentes et corda eórum secúndum voluntátem suam dírigat ad nostram perpétuam pacem.

✠ Orémus.

✠ Flectámus génua. ✠ Leváte.

O MNÍPOTENS sempitérne Deus, in cuius manu sunt ómnium potestátes et ómnium iura populórum: réspice benígnus ad eos, qui nos in potestáte regunt; ut ubíque terrárum, dextera tua protegénte, et religiónis intégritas, et pátriæ secúritas indesinénter

Тобою живе і царює в єдності Святого Духа, Бог, на віки вічні.

М олімося й за блаженнішого Папу нашого **N.**, щоб Бог і Господь наш, Котрий обрав його до єпископського чину, оберігав його здоровим душею й тілом для Своєї святої Церкви, на управління святим Божим народом.

✠ Молімося.

✠ Преклонімо коліна. ✠ Підійміться.

В семогутній вічний Боже, чий розсуд утверджує все, милостиво зглянься на наші молитви й у доброті своїй оберігай вибраного для нас Предстоятеля, щоб люд християнський, Тобою, Творцем, керований, за такого Понтифіка примоножився у заслугах віри. Через Господа...

М олімося й за всіх єпископів, священників, дияконів, піддияконів, аколітів, екзорцистів, чтеців, остіаріїв, сповідників, дів, вдов та про весь святий Божий народ.

✠ Молімося.

✠ Преклонімо коліна. ✠ Підійміться.

В семогутній вічний Боже, Твій Дух освячує усе тіло Церкви й керує ним: вислухай нас, благаючих за всі чини церковні, щоб, даром Твоєї благодаті, Тобі вірно служили всі ступені ієрархії. Через Господа...

М олімося й за тих, хто піклується суспільними справами, й за їх служіння та владу, щоб Бог і Господь наш думки й серця їх направив згідно зі Своєю волею, щоб ми мали постійний мир.

✠ Молімося.

✠ Преклонімо коліна. ✠ Підійміться.

В семогутній вічний Боже, в Чийх руках вся влада й всі права народів: лагідно зглянься на тих, хто має владу управляти нами, щоб по всій землі по всяк час під захистом правди Твоєї твердо тритмалися і цілісність віри, і безпека Батьківщини. Через Господа...

consístat. Per Dóminum.

За катехуменів

O RÉMUS et pro catechúmenis nostris: ut Deus et Dóminus noster adapériat áures prǎcordiórú ipsórum, ianuámque misericórdiæ; ut per lavácrum regeneratiónis accépta remissióne ómnium peccatórum, et ipsi inveniántur in Christo Iesu Dómino nostro.

✠ Orémus.

✠ Flectámus génuá. ✠ Leváte.

O MNÍPOTENS sempitérne Deus, qui Ecclésiám tuam nova semper prole foecúndas: áuge fidem et intelléctum catechúmenis nostris; ut renáti fonte baptísmatis, adoptióri tuæ filiis aggregéntur. Per Dóminum.

За різні потреби

O RÉMUS, dilectíssimi nobis, Deum Patrem omnipoténtem, ut cunctis mundum purget erróriibus: morbos áuferat: famem depéllat: apériat cárceres: víncula dissólvat: peregrinántibus réditum: infirmántibus sanitátem: navigántibus portum salútis indúlgeat.

✠ Orémus.

✠ Flectámus génuá. ✠ Leváte.

O MNÍPOTENS sempitérne Deus, mœstórum consolátio, laborántium fortitúdo: pervéniant ad te preces de quacúmque tribulatióne clamántium; ut omnes sibi in necessitatibus suis misericórdiam tuam gaudeant affúisse. Per Dóminum.

За єретиків та

O RÉMUS et pro hæréticis et schismáticis: ut Deus et Dóminus noster éruat eos ab erróriibus univérsis; et ad sanctám matrem Ecclésiám Cathólicam atque Apostólicam revocáre dignétur.

✠ Orémus.

✠ Flectámus génuá. ✠ Leváte.

O MNÍPOTENS sempitérne Deus, qui salvas omnes, et néminem vis períre: réspice ad ánimas diabólica fráude decéptas; ut omni hærética pravitate depósita, errántium corda resipíscant, et ad veritatís tuæ rédeant unitátem. Per Dóminum.

М олімося й за катехуменів, щоб Бог і Господь наш відкрив вуха серцець їх і двері милосердя, аби, через омиття відродження отримавши відпущення всіх гріхів, вони віднайшли себе в Христі Ісусі Господі нашому.

✠ Молімося.

✠ Преклонімо коліна. ✠ Підійміться.

В семогутній вічний Боже, Ти безустанно збагачуєш свою Церкву новим потомством; примнож віру та розуміння наших катехуменів, щоб вони, відроджені у джерелі святого Хрещення, були зараховані до числа Твоїх усиновлених дітей. Через Господа...

М олімося, возлюблені, до Всемогутнього Бога Отця, щоб Він очистив світ від усіх помилок, відвернув хвороби, усунув голод, відчинив в'язниці, розірвав кайдани, дарував паломникам повернення, хворим – здоров'я, а мандрівникам – спасительний притулок*.

✠ Молімося.

✠ Преклонімо коліна. ✠ Підійміться.

В семогутній вічний Боже, розрадо засмучених та сило страждених, вислухай молитви тих, хто в будь-якій скруті звертається до Тебе, щоб усі могли радіти, що у своїх потребах зазнали Твого милосердя. Через Господа...

схизматиків

М олімося й за єретиків та схизматиків, щоб Бог і Господь наш вирвав їх з усіх помилок та благоволив повернути їх до святої матері Католицької й Апостольської Церкви.

✠ Молімося.

✠ Преклонімо коліна. ✠ Підійміться.

В семогутній вічний Боже, Ти всіх спасаєш та не бажаєш нікому погибелі: зглянься на душі, введені в оману диявольськими хитрощами, аби, відкинувши все лукавство єресей, серця заблукалих одумалися та повернулися до єдності Твоєї істини. Через Господа...

О RÉMUS et pro Iudæis: ut Deus et Dóminus noster áuferat velámen de córdibus eórum; ut et ipsi agnóscant Iesum Christum Dóminum nostrum.

✠ Orémus.

✠ Flectámus génua. ✠ Leváte.

О MNÍPOTENS sempitérne Deus, qui etiam Judaicam perfidiam a tua misericórdia non repéllis: exáudi preces nostras, quas pro illíus pópuli obcæcaciónē deférimus; ut, ágnita veritátis tuæ luce, quæ Christus est, a suis ténebris eruántur. Per eúndem Dóminum.

За нехристиян

О RÉMUS et pro pagánis: ut Deus omnípotens áuferat iniquitátem a córdibus eórum; ut relíctis idólis suis, convertántur ad Deum vivum et verum, et únicum Fílium eius Iesum Christum Deum et Dóminum nostrum.

✠ Orémus.

✠ Flectámus génua. ✠ Leváte.

О MNÍPOTENS sempitérne Deus, qui non mortem peccatórum, sed vitam semper inquíris: súscipe propítius oratióem nostram, et líbera eos ab idolórum cultúra; et ágrega Ecclésiæ tuæ sanctæ ad láudem et glóriam nóminis tui. Per Dóminum.

Поклоніння Хресту

Священик знімає орнат та стає внизу сходів зі сторони Послання. Інші два священики тримають покритий вельоном хрест зі сторони Євангелія та співають:

Rópule meus, quid feci tibi? aut in quo contristávi te? Respónde mihi. Quia edúxi te de terra Ægýpti, parásti crucem Salvatóri tuo.

Їм відповідають два диякони (грецькою), преклоняючи коліна на слові Agios

✠ Agios o Theos! Agios ischyros! Agios athánatos, eléison imas.

Їм відповідає хор, преклоняючи коліна на слові Sanctus

✠ Sanctus Deus! Sanctus fortis! Sanctus immortalis, miserére nobis.

Священики з Хрестом спускаються на сходинку, рухаючись до центру вівтаря, та співають:
Quia edúxi te per desértum quadragínta annis, et manna cibávi te, et introdúxi te in terram satis bonam: parásti Crucem Salvatóri tuo.

М олімося й за юдеїв, щоб Бог і Господь наш зняв покров сердець їх, щоб і вони пізнали Ісуса Христа Господа нашого.

✠ Молімося.

✠ Преклонімо коліна. ✠ Підійміться.

В семогутній вічний Боже, Ти не відкинув від Твого милосердя навіть невірство юдеїв: вислухай прохання наші, які приносимо за сліпоту цього народу, щоб, упізнавши Світло Твоєї істини, Яким є Христос, вони вирвалися зі своєї темряви. Через того ж Господа...

М олімося й за нехристиян, щоб Бог всемогутній забрав беззаконня з сердець їхніх, аби відкинувши своїх ідолів, вони повернулися до Бога живого й істинного, і єдиного Сина його Ісуса Христа, Бога й Господа нашого.

✠ Молімося.

✠ Преклонімо коліна. ✠ Підійміться.

В семогутній вічний Боже, Ти завжди шукаєш не смерті грішника, але його життя: милостиво прийми молитву нашу, і звільни їх від ідолопоклонства, та доєднай до Твоєї святої Церкви на хвалу й славу Імені Твого. Через Господа...

Народе мій, що я зробив тобі? Або чим засмутив тебе? За те, що вивів Я тебе із землі Єгипетської, ти приготував Хреста Спасителя твогому.

✠ Святий Боже, Святий Кріпкий, Святий Безсмертний, помилуй нас!

Sanctus

✠ Святий Боже, Святий Кріпкий, Святий Безсмертний, помилуй нас!

твогому.

Диякони та хор відповідають, як і раніше. Після цього священники з Хрестом спускаються до місця перед центром вітара та співають:

Quid ultra débui fácere tibi, et non feci? Ego quidem plantávi te víneam meam speciosíssimam: et tu fácta es mihi nimis amára: acéto namque sitim meam potásti: et láncea perforásti latus Salvatóri tuo.

Диякони та хор відповідають, як і раніше. Після цього цеблрант знімає з Хреста вельон, співаючи наступні слова.

В цей час всі вклякають:

Ecce lignum Crucis, in quo salus mundi repéndit. Veníte, adorémus.

Після цього присутні клірики поклоняються Хресту, цілуючи рани на ногах Спасителя. При цьому вони роблять три колінопреклоніння на шляху до нього.

Миряни поклоняються Хресту так само як приймають Причастя. В цей час можуть співатися наступні антифони та гімн Crux fidelis.

Tuam crucem adoramus, Domine; tuam gloriosam recolimus passionem: miserere nostri, qui passus es pro nobis.

Crucem tuam adoramus, Domine; et sanctam resurrectionem tuam laudamus et glorificamus; ecce enim propter crucem venit gaudium in universo mundo.

Adoremus crucis signaculum: per quod salutis sumpsimus sacramentum.

Після поклоніння священник піднімає Хрест та співає наступний антифон.

Всі вклякають.

Super omnia ligna cedrorum, tu sola excelsior; in qua vita mundi pendit; in qua Christus triumphavit, et mors mortem superavit in aeternum.

Слідую молитва:

РESPICE, quaesumus Domine, super hanc familiam tuam, pro qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, et crucis subire tormentum.

Цеблрант та міністранти йдуть до сакристії, щоб вбратися у фіолетові шати.

Причастя

Диякон готує вітвар та переносить на нього Тіло Христове. В цей час може співатися антифон:

Per lignum servi facti sumus, et per sanctam Crucem liberati sumus: fructus arboris seduxit nos, Filius Dei redemit nos.

Коли все готово, цеблрант підіймається до вітара та говорить (а разом з ним – і вірні):

✠ Orémus: Præcéptis salutáribus móniti, et

Що ще мав би Я зробити тобі, й не зробив? Я ж бо насадив тебе, найпрекрасніший виноград мій, а Ти був мені гірким вельми: оцтом напоїв Мене в спрагу й списом бік пробив Спасителеві твоему.

Ось древо Хреста, на якому повисло спасіння світу: прийдіте, поклонітесь.

Твоему Хресму ми поклоняємося, Господи, згадуємо Твою славу Страсть: помилуй нас, Ти, Котрий страждав за нас.

Хресту Твоему поклоняємось, Владико, і святеє воскресіння Твоє славим і прославляєм: ось бо Хреста ради прийшла радість всьому світу.

Поклонімося знаку хреста, через який ми прийняли таїнство спасіння.

Над усіма деревами кедровими лише ти вищий, на котрому повисло Життя світу, на котрому Христос тріумфував, і смертю смертю подолав навіки.

Зглянься, просимо Тебе, Господи, на цю сім'ю Твою, за яку Господь наш Ісус Христос не вагався віддати Себе в руки мучителів й зазнати хресної Страсті.

Завдяки дереву ми стали рабами, і завдяки святому Хресту ми отримали свободу; плід спокусив нав, Син Божив відкупив нас.

✠ Молімося: Спасенними заповідями на-

divína institutione formati audemus dicere:

PATER noster, qui es in caelis, Sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, sicut in coelo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem: Sed libera nos a malo. Amen.

Після цього він додає:

LÍBERA nos, quæsumus, Dómine, ab ómnibus malis, præteritis, præsentibus, et futúris: et intercidénte beáta et gloriósa semper Vírgine Dei Genetríce María, cum beátis Apóstolis tuis Petro et Páulo, atque Andréa, et ómnibus Sanctis, da propítius pacem in diébus nostris: ut ope misericórdiæ tuæ adiúti, et a peccáto simus semper líberi, et ab omni perturbatióne secúri. Per eúndem Dóminum nostrum Iesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sácula sæculórum.

✠ Amen.

Після цеlebрант говорить:

Corpus Dómini nostri Iesu Christi custódiat ánimam meam in vitam ætérnam. Amen.

Причастившись сам, він роздає Причастя звичайним чином, після цього читає наступні молитви:

SUPER pópulum tuum quæsumus, Dómine, qui passiónem et mortem Fílii tui devóta mente recóluit, benedíctio copiósa descéndat, indulgéntia véniat, consolátio tribuátur, fides sancta succréscat, redemptio sempitérna firmétur. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

✠ Amen.

OMNÍPOTENS et miséricors Deus, qui Christi tui beáta passióne et morte nos reparásti: consérva in nobis óperam misericórdiæ tuæ; ut huius mystérii participatióne, perpétua devotióne vivámus. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

✠ Amen.

REMINÍSCERE miseratiónum tuárum, Dómine, et fámulos tuos ætérna

вчені і божественною настановою натхнені, осмілюємося звизвати:

Oтче наш, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє, нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим. І не введи нас у спокусу. Але визволи нас від лукавого. Амінь.

Визволи нас, просимо, Господи, від усякого зла: минулого, теперішнього та майбутнього, і за заступництвом блаженної та славної Приснодіви Богородиці Марії, святих апостолів Твоїх Петра і Павла, а також Андрія, і всіх святих, обдаруй милостиво наші дні миром, щоб з допомогою Твого милосердя ми завжди були вільні від гріха та безпечні від усякого сум'яття. Через того ж Господа нашого Ісуса Христа, Сина Твого, Котрий з Тобою живе й царює в єдності Святого Духа Бог. На всі віки віків.

✠ Амінь.

Тіло Господа нашого Ісуса Христа нехай береже душу мою на вічне життя. Амінь.

Нехай, просимо Тебе, Господи, на Твій народ, що відданим розумом споминає Страсть Сина Твого, зійде щедre благословення, йому надаться прощення, подається вітха, зросте його свята віра, та укріпиться вічне відкуплення. Через того ж Христа, Господа нашого.

✠ Амінь.

Всемогутній і милосердний Боже, Ти відновив нас блаженною Страстю й смертю Христа: збережи в нас плід милосердя Твого, щоб, завдяки причастю цього таїнства, ми жили в постійній відданості. Через того ж Христа, Господа нашого.

✠ Амінь.

Пригадай милості Твої, Господи, й освяти вічним захистом слуг Твоїх, за яких

protectione sanctifica, pro quibus Christus, Filius tuus, per suum cruorem instituit paschale mysterium. Per eundem Christum Dominum nostrum.

✠ Amen.

Після цього священник та міністранти йдуть до сакристії, а вітер роздгається.

Христос, Син Твій, пролиттям Своєї Крові встановив пасхальне таїнство. Через того ж Христа, Господа нашого.

✠ Амінь.

Велика Субота

згідно з чином Ордену Проповідників

Благословення вогню

Священник та міністранти підходять до вітара. Священник благословляє запалене вугілля, читаючи наступну молитву:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeteme Deus, bene ✠ dicere, et sanctificare digneris ignem istum, quem nos indigni, per invocationem unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi benedicere praesumimus: tu clementissime, eum tua benedictione sanctifica, et ad profectum humani generis provenire concede. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus per omnia saecula saeculorum.

✠ Amen.

І окроплює вугілля благословенною водою. Один з благословених вуглів кладуть у кадило. Засипавши туди ладан, священник його благословляє та окаджує вогонь.

Благословення свічки

Після освячення нового вогню один з міністрантів приносить пасхал, і, тримаючи його, стає перед священником. На пасхалі священник креслить хресне знамення, над хрестом – грецьку літеру Альфа, під хрестом – літеру Омега, а на чотирьох полях між поперечками хреста – цифри поточного року, мовлячи:

Christus heri et hodie, Principium et Finis, Alpha, et Omega. Ipsius sunt tempora et saecula. Ipsi gloria et imperium per universa aeternitatis saecula. Amen.

Після цього священник вміщає в свічку п'ять грон ладану у формі хреста, кажучи:

Per sua sancta vulnera gloriosa custodiat et conservet nos Christus Dominus. Amen.

Целебрант запалює пасхал:

Lumen Christi gloriose resurgentis Dissipet tenebras cordis et mentis.

✠ Dominus vobiscum.

✠ Et cum spiritu tuo.

✠ Orémus.

Господи святий, Отче всемогутній, вічний Боже: удостой благо ✠ словити й освятити цей вогонь, який ми негідні, наважуємося благословляти, закликаючи Сина Твого, Господа нашого Ісуса Христа. Ти, Всемиловичий, освати його благословенням Твоїм, та даруй, щоб він послужив на добробут людському родові. Через того ж Господа нашого Ісуса Христа, Сина Твого, Котрий з Тобою живе й царює в єдності Святого Духа, Бог, на всі віки віків.

✠ Амінь.

Христос вчора й сьогодні, Початок і Кінець, Альфа, і Омега. Йому належить час і віки. Йому слава й панування на всі віки вічні. Амінь.

Своїми святими ранами славними, нехай нас охоронить та збереже Господь Христос. Амінь.

Нехай світло Христа, славно воскреслого, розпорошить темряву наших сердець та помислів.

✠ Господь з вами.

✠ І з духом твоїм.

✠ Молімося.

Véniat, quásumus, omnípotens Deus, super hoc incénsum céreum larga tuæ bene
✠ dictiónis infúσιο: et hunc noctúrnum splendórem invisíbilis regenerátor, inténde; ut non solum sacrificium, quod hac nocte litátum est, arcána lúminis tui admixtiónе refúlgeat; sed in quocúmque loco ex huius sanctificatiónis mystério aliquid fúerit deportátum, expúlса diabólica fraudis nequítia, virtus tuæ maiestátis assístat. Per Christum Dóminum nostrum.

✠ Amen.

Після цього диякон вдягає білі шати й бере пасхал, в той час як благословляється кадило для процесії. Вона слідує наступним порядком: кадило, хрест, пасхал, целебрант, решта кліриків та міністрантів, вірні. На порозі церкви, в її центрі та в центрі пресвітерію всі зупиняються. Диякон співає:

✠ Lumen Christi.

Всі схилиють праве коліно й відповідають:

✠ Deo grátias.

При першій зупинці запалюється свічка целебранта, при другій – кліриків та міністрантів, при третій – всіх вірних. Вони горять до початку читань.

Диякон, отримавши благословення від священника (чи священник, попросивши Божого благословення перед віттарем), йде на сторону Євангелія, де кадить книгу та свічку та співає:

 XSULTET jam angelica turba caelorum: exsultent divina mysteria: et pro tanti regis victoria tuba intonet salutaris. Gaudeat et tellus tantis irradiata fulgoribus: et aeterni regis splendore illustrata, totius orbis se sentiat amisisse caliginem. Laetetur et mater ecclesia tanti luminis adornata fulgoribus: et magnis populorum vocibus haec aula resultet. Quapropter adstantes vos, fratres carissimi, ad tam miram sancti huius luminis claritatem, una mecum, quaeso, Dei omnipotentis misericordiam invocate. Ut qui me, non meis meritis, intra Levitarum numerum dignatus est aggregare, luminis sui claritatem infundens, cerei huius laudem implere perficiat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium suum. Qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus. Per omnia saecula saeculorum.

✠ Amen.

✠ Dóminus vobíscum.

✠ Et cum spíritu tuo.

✠ Sursum corda.

Нехай рясний потік Твого благо ✠ словення, просимо Тебе, всемогутній Боже, зійде на цю запалену свічку: і Ти, о Невидимий Відроджувачу, споглянь на цю нічну яскравість, щоб не лише жертва, що буде принесена цієї ночі, засяяла таємничою приміссю Твого світла: але також, куди б не внесли частинку цього таїнства освячення, там, вигнавши всі злісні козні диявольські, хай перебує сила Твоєї величності. Через Христа, Господа нашого.

✠ Амінь.

✠ Світло Христове.

✠ Богу подяка.

Л икуй вже, ангельське воїнство небесне; нехай возвеселяться божественні тайни; і про Царя величну перемогу сурма хай сповістить довгождана. Нехай і твердь возрадується, опромінена таким великим сяйвом, і освітлена блиском вічного Царя, і весь світ нехай відчує, що темрява від нього відступила. Хай теж радіє Мати Церква, оздоблена промінням такого світла; а ця святиня нехай залунає могутнім голосом народу. Тому прошу вас, наймиліші браття, котрі стоїте тут, захоплюючись ясністю цього святого світла: разом зі мною закликайте милосердя Всемогутнього Бога. Щоб Той, хто не за мої заслуги до числа Левитів благоволив мене зачислити, вливши в мене світло свого сяйва, споміг доповнити славу цієї свічки. Через Господа нашого Ісуса Христа, Сина Його, Котрий з Ним живе й царює в єдності Святого Духа, Бог, на всі віки віків.

✠ Амінь.

✠ Господь з вами.

✠ І з духом твоїм.

✠ Угору серця.

℞ Habémus ad Dóminum.

℣ Grátias agámus Dómino, Deo nóstro.

℞ Dignum et iústum est.

Vere quia dignum et iústum est, invisibilem Deum Patrem omnipotentem, Filiumque ejus unigenitum Dominum nóstrum Jesus Christum, cum Sancto Spiritu, toto cordis ac mentis affectu, et vocis ministerio personare. Qui pro nobis aeterno Patri, Adae debitum solvit: et veteris piaculi cautionem pio cruore deterisit. Haec sunt enim festa paschalia, in quibus verus ille Agnus occiditur, cujus sanguine postes fidelium consecrantur. Haec nox est in qua primum patres nostros filios Israel eductos de Aegypto, Mare Rubrum sicco vestigio transire fecisti. Haec igitur nox est, quae peccatorum tenebras columnae illuminatione purgavit. Haec nox est, quae hodie per universum mundum in Christo credentes, a vitiis saeculi et caligine peccatorum segregatos, reddit gratiae, sociat sanctitati. Haec nox est, in qua destructis vinculis mortis, Christus ab inferis victor ascendit. Nihil enim nobis nasci profuit, nisi redimi profuisset. O mira circa nos tuae pietatis dignatio! O inaeestimabilis dilectio caritatis! Ut servum redimeres, Filium tradidisti. O certe necessarium Adae peccatum, quod Christi morte deletum est! O felix culpa, quae talem ac tantum meruit habere redemptorem! O vere beata nox, quae sola meruit scire tempus et horam, in qua Christus ab inferis resurrexit! Haec nox est, de qua scriptum est: Et nox sicut dies illuminabitur, et nox illuminatio mea in deliciis meis. Hujus igitur sanctificatio noctis fugat scelera, culpas lavat, et reddit innocentiam lapsis, et moestis laetitiam. Fugat odia, concordiam parat, et curvat imperia.

In hujus igitur noctis gratia suscipe, sancte Pater, incensi hujus sacrificium vespertinum, quod tibi in hac cerei oblatione sollemni, per ministrorum manus, de operibus apum, sacrosancta reddit ecclesia. Sed jam columnae hujus praeconia novimus, quam in honorem Dei rutilans ignis accendit.

℞ Підносимо їх до Господа.

℣ Подяку складаймо Господу Богу нашому.

℞ Достойне це і праведне.

Воістину достойне це і праведне, незримого Бога, Отця Всемогутнього, і Його Єдинородного Сина, Господа нашого Ісуса Христа, зі Святим Духом, з усієї сили розуму і серця співом прославляти. Він за нас предвічному Отцю сплатив борг Адама і прадавньої вини борговий запис стер жертвовною кров'ю. Бо оце пасхальні свята, під час яких вбивається того істинного Агнця, кров'ю якого освячуються одвірки вірних. Це та ніч, у яку колись нашим батькам, синам Ізраїля, виведеним з Єгипту, море Червоне по сухому дні Ти перейти дозволив. Адрже це та ніч, що розсіяла темряву гріхів стовпа вогняного світлом. Це та ніч, яка сьогодні по всьому світі віруючим у Христа, відділеним мирськими пороками та питьмою гріха, благодать повертає і прилучає їх до святості. Це та ніч, у яку, знищивши пута смерті, Христос із відхлані вийшов переможцем. Нічого бо не дало б нам народження, якби ми не були відкуплені. О, яка ж предивна велич Твоїєї доброти до нас! О, яка незбагненна втіха Твоїєї любові: щоб відкупити невільника, Сина свого Ти видав! О, дійсно необхідним був гріх Адама, знищений Христовою смертю! О, щаслива провина, яка удостоїлась мати такого великого Відкупителя! О, воістину блаженна ніч, єдина, яка була гідна пізнати час і годину, коли Христос воскрес із відхлані! Це та ніч, про яку написано: а ніч, як день, заясніє: і ніч буде мені світлом та радістю. Освячуюча сила цієї ночі віддаляє злочини, змиває провини, повертає невинність упалим, і опечаленим радість; нищить ненависть, будує злагоду і сокрушає царства.

Тож в цю ніч благодатну прийми, святий Отче, вечірню жертву кадильну, яку Тобі в урочистому приношенні цієї свічки – з плоду праці бджіл руками своїх слуг складає свята Церква. Ми вже знаємо значення цієї воскової колони, яку на Божу славу запалило блискуче полум'я.

Qui licet sit divisus in partes, mutuati tamen luminis detrimenta non novit.

Alitur enim liquantibus ceris, quas in substantiam pretiosae hujus lampadis, apīs mater deduxit.

O vere beata nox, quae exspoliavit Aegyptios, ditavit Hebraeos. Nox, in qua terrenis caelestia, humanis divina junguntur. Oramus ergo te, Domine, ut cereus iste in honorem nominis tui consecratus, ad noctis hujus caliginem destruendam, indeficiens perseveret: et in odorem suavitatis acceptus, supernis luminaribus misceatur. Flammās ejus lucifer matutinus inveniāt. Ille, inquam, lucifer, qui nescit occasum: ille qui regressus ab inferis, humane generi serenus illuxit. Precamur ergo te Domine, ut nos famulos tuos, omnemque clerum, et devotissimum populum, una cum beatissimo Papa nostro **N.** et Antistite nostro **N.** etque iis qui in potestate regunt quiete temporum concessa in his paschalis gaudiis conservare digneris. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti, Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Воно хоч і ділиться на частини, не зазнає однак збитку, посилаючи світло.

Бо живиться воно струменями воску, який бджола-матір дала для цього цінного світоча.

О, воістину блаженна ніч, яка, обібравши єгиптян, збагатила євреїв. Ніч, у яку єднається небесне з земним та божественне з людським. Благаємо ж Тебе, Господи: нехай ця свічка, освятчена на славу Твого Імені, палає безустанно, щоб розсіяти темряву цієї ночі. І, прийнята Тобою як аромат благий, нехай вона з'єднається з небесними світилами. Хай її полум'я зустрине зорю досвітню, цю зорю, яка не знає заходу, що, повернувшись із відхлані, ясно засяяла роду людському. Просимо Тебе, отже, Господи: нас, слуг Твоїх, і всіх кліриків та благочестивий люд Твій, в єдності з Папою нашим **N.** та Предстоятелем нашим **N.**, а також і тих, хто нами править, відливши часи мирні, благоволи зберегти в цій пасхальній радості. Через того ж Господа нашого Ісуса Христа, Сина Твого, Котрий з Тобою живе й царює в єдності Святого Духа, Бог, на всі віки віків.

R. Амінь.

Пророцтва

Читань з пророків саме чотири через те, що Писання навчає нас чотирма способами: буквальний, алегоричний, моральний та через аналогії. (GA).

Бут. 1, 1–2, 2

Перше пророцтво

In principio creavit Deus cælum et terram. Terra autem erat inanis et vacua, et tenebrae erant super faciem abyssi: et Spiritus Dei ferebatur super aquas. Dixitque Deus: Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit Deus lucem quod esset bona: et divisit lucem a tenebris. Appellavitque lucem Diem, et tenebras Noctem: factumque est vespere et mane, dies unus.

Dixit quoque Deus: Fiat firmamentum in medio aquarum: et dividat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmamentum, divisitque aquas quae erant sub firmamento, ab his quae erant super firmamentum. Et factum est ita. Vocavit Deus firmamentum Cælum: et factum est vespere et mane, dies secundus.

Dixit vero Deus: Congregentur aquae, quae sub

В началі сотворив Бог небо й землю. Земля ж була пуста й порожня та й темрява була над поверхнею безодні, а дух Божий ширяв над поверхнею вод. І сказав Бог: «Нехай буде світло!» І настало світло. І побачив Бог світло, що воно добре та й відділив Бог світло і від темряви. Назвав же Бог світло – день, а темряву назвав ніч. І був вечір і був ранок – день перший.

І сказав Бог: «Нехай станеться твердь посередині вод і нехай вона відділяє води від вод!» І зробив Бог твердь і відділив води, що під твердю, від вод, що над твердю. Тож сталося так. І назвав Бог твердь – небо. І був вечір і був ранок – день другий.

І сказав Бог: «Нехай зберуться води, що під

caelo sunt, in locum unum: et appareat árida. Et factum est ita. Et vocávit Deus aridam, Terram, congregationisque aquárum appellávit Mária. Et vidit Deus quod esset bonum. Et ait: Gérmínet terra herbam viréntem, et faciéntem semen, et lignum pomíferum fáciens fructum iuxta genus suum, cuius semen in semetípso sit super terram. Et factum est ita. Et prótulit terra herbam viréntem, et faciéntem semen iuxta genus suum, lignúmque fáciens fructum, et habens unumquódque seméntem secúndum spéciem suam. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est véspere et mane, dies tértius.

Dixit áutem Deus: Fiant luminária in firmaménto cæli, et dívidant diem ac noctem, et sint in signa et témpora, et dies et annos: ut lúminent terram. Et factum est ita. Fecítque Deus duo luminária magna: luminária maius, ut præssset diéi, et lumináre minus, ut præssset nocti: et stellas. Et pósuit eas in firmaménto cæli, ut lucérent super terram, et præssent diéi ac nocti, et díviderent lucem ac ténebras. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est véspere et mane, dies quartus.

Dixit étiam Deus: Prodúcant aquæ réptile ánimæ vivéntis, et volátile super terram sub firmaménto cæli. Creavítque Deus cete grándia, et omnem ánimam vivéntem atque motábilem, quam prodúxerant aquæ in spécies suas, et omne volátile secúndum genus suum. Et vidit Deus quod esset bonum. Benedixítque eis, dicens: Créscite, et multiplicámini, et repléte aquas maris: avésque multiplicéntur super terram. Et factum est véspere et mane, dies quintus.

Dixit quoque Deus: Prodúcat terra ánimam vivéntem in génere suo: iuménta, et reptília, et béstias terræ secúndum spécies suas. Factúmque est ita. Et fecit Deus quod esset bonum, et ait: Faciámus hómínem ad imáginem et similitúdinem nostram: et præsit pístibus maris, et volatílibus cæli, et béstiis, universæque terræ, omníque réptili quod movétur in terra. Et creávit Deus hómínem ad imáginem suam: ad imáginem Dei creávit illum, másculum et féminam creávit eos. Benedixítque illis Deus, et ait: Créscite et multiplicámini, et repléte terram,

небом, в одне місце і нехай з'явиться суша». І так сталося. І назвав Бог сушу – земля, а збір вод назвав морями. І побачив Бог, що воно добре. Бог сказав: «Нехай земля зростить рослини: траву, що розсіває насіння, і плодіві дерева, що родять плоди з насінням, за їхнім родом на землі». І так сталося. І вивела земля з себе рослини: траву, що розсіває насіння за своїм родом, і дерева, що родять плоди з насінням у них, за їхнім родом. І побачив Бог, що воно добре. І був вечір і був ранок – день третій.

І сказав Бог: «Нехай будуть світила на тверді небесній, щоб відділяти день від ночі й нехай вони будуть знаками для пір року, для днів і років; нехай будуть світила на тверді небесній, щоб освітлювати землю». І так сталося. І зробив Бог два великі світила: світило більше – правити днем, а світило менше – правити ніччю, і зорі. І примістив їх Бог на тверді небесній, щоб освітлювати землю, та управляти днем і ніччю і відділяти світло від темряви. І побачив Бог, що це добре. І був вечір і був ранок – день четвертий.

І сказав Бог: «Нехай закишать води живими істотами й нехай птаство літає над землею по під твердю небесною». І сотворив Бог великих морських потвор і всілякі живі створіння, що повзають та кишать у воді, за їхнім родом, і всіляке птаство крилате за його родом. І побачив Бог, що воно добре; і благословив їх Бог, кажучи: «Будьте плідні і множетеся та наповняйте воду в морях, і птаство нехай множиться на землі». І був вечір і був ранок – день п'ятий.

І сказав Бог: «Нехай земля виведе з себе живі створіння за їхнім родом: скотину, плазунів і диких звірів за їхнім родом». І сталося так. І сотворив Бог земних звірів за їхнім родом, скотину за родом її, і всіх земних плазунів за їхнім родом. І побачив Бог, що воно добре. І сказав Бог: «Утворімо людину на наш образ і на нашу подобу, і нехай вона панує над рибою морською, над птаством небесним, над скотиною, над усіма земними звірами й над усіма плазунами, що повзають на землі» І сотворив Бог людину на свій образ; на Божий

et subiícite eam, et dominámini pískibus maris, et volatílibus cæli, et univérſis animántibus, quæ movéntur super terram. Dixítque Deus: Ecce dedi vobis omnem herbam afferéntem semen super terram, et univérſa ligna quæ habent in semetípsis seméntum géneris sui, ut sint vobis in escam: et cunctis animántibus terræ, omníque vólucris cæli, et univérſis, quæ movéntur in terra, et in quibus est ánima vivens, ut hábeant ad vescéndum. Et factum est ita. Vidítque Deus cuncta quæ fécerat: et erant valde bona. Et factum est véſpere et mane, dies sextus. Igitur perfécti sunt cæli et terra, et omnis ornátus eórum. Complevítque Deus die séptimo opus suum quod fécerat: et requiévít die séptimo ab univérſo ópere quod patrátat.

образ сотворив її; чоловіком і жінкою сотворив їх. І благословив їх Бог і сказав їм: «Будьте плідні й множетеся і наповняйте землю та підпорядковуйте її собі; пануйте над рибою морською, над птаством небесним і над усяким звіром, що рухається по землі». По тому сказав Бог: «Ось Я даю вам усяку траву, що розсіває насіння по всій землі, та всяке дерево, що приносить плоди з насінням: вони будуть вам на поживу. Всякому ж земному звірові, всякому небесному птаству, всьому, що повзає по землі й має в собі живу душу, Я даю на поживу всяку зелень трав». І так сталося. І побачив Бог усе, що утворив був: і воно було дуже добре. І був вечір і був ранок – день шостий.

Так закінчено небо й землю з усіма її оздобами. Бог закінчив сьомого дня своє діло, що його творив, і спочив сьомого дня від усього свого діла, що його творив.

Ми нічого не відповідаємо.

В першому читанні катехумени чують, що покликані до райської насолоди, хоча й добровільно віддалися в рабство гріху. Тому-то після цього читання немає співу, бо людина переходить від радості до плачу (GA).

На наступних словах преклоняємо коліна (так само на всіх пророцтвах та молитвах, що за ними слідують).

Молитва

✠ Orémus.

✠ Flectámus génuā. ✠ Leváte.

DEUS, qui mirabíliter creásti hóminem, et mirabílius redemísti: da nobis, quæsumus, contra oblectáménta peccáti, mentis ratióne persístere; ut mereámur ad ætérna gáudia perveníre. Per Dominum nostrum Iesum Christum, Filium tuum: qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

Вих. 14, 24 – 15, 1

Пророцтво друге

In diébus illis: Factum est in vigília matutína, et ecce respíciens Dóminus super castra Ægyptiórum per colúmnam ignis et nubis, interfécit exércitum eórum: et subvértit rotas cúrruum, ferebantúrque in profúndum. Dixérunt ergo Ægyptíi: Fugiámus Israëlem: Dóminus enim pugnat pro eis contra nos. Et ait Dóminus ad Móysen: Exténde manum tuam super mare, ut revertántur aquæ ad Ægyptios

✠ Молімося.

✠ Преклонімо коліна. ✠ Підійміться.

Боже, Ти предивно сотворив людину і ще більш предивно її відкупив, вчини, щоб ми силою духа чинили опір принадам гріха і заслужили на осягнення вічної радості. Через Господа нашого Ісуса Христа, Сина Твого, Котрий з Тобою живе і царює в єдності Святого Духа, Бог, на віки вічні.

У ті дні, в ранішню сторожу глянув Господь із вогненного та хмарового стовпа на єгипетський табір та й стривожив його; позагальмував колеса їхніх колісниць, так, що ці з трудом просувались наперед. І закричали єгиптяни: «Втікаймо від Ізраїля, бо Господь воює за нього проти єгиптян». Тоді Господь сказав Мойсееві: «Простягни руку над морем, і нехай води хлинуть назад, на їхні колісниці

super currus et équites eórum. Cumque extendisset Móyses manum contra mare, revérsus est primo dilúculo ad priórem locum: fugientibúsque Ægýptiis occurrérunt aquæ, et invólvit eos Dóminus in médiis flúctibus. Reversæque sunt aquæ, et operuérunt currus et équites cuncti exércitus Pharaónis, qui sequéntes ingrési fúerant mare: nec unus quidem superfuit ex eis. Filii áutem Israëel perrexérunt per médium sicci maris, et aquæ eis erant quasi pro muro a dextris et a sinístris: liberavítque Dóminus in die illa Israëel de manu Ægyptiórum. Et vidérunt Ægýptios mórtuos super littus maris, et manum magnam. quam exercúerat Dóminus contra eos: timúitque pópulus Dóminum, et credidérunt Dómino, et Móysi servo eius. Tunc cécinít Móyses, et filii Israëel carmen hoc Dómino, et dixerunt:

Вих. 15, 1.2

Cantémus Dómino: glorióse enim honorificátus est: equum et ascensórum proiécit in mare: adiútor, et protéctor factus est mihi in salútem. ✠ Hic Deus meus, et honorificábo eum: Deus patris mei, et exaltábo eum. ✠ Dóminus cónterens bella: Dóminus nomen est illi.

✠ Orémus.

✠ Flectámus génuá. ✠ Leváte.

DEUS, cujus antiqua miracula etiam nóstris saeculis coruscare sentimus: praeſta quaesumus ut sicut priorem populum ab Aegyptiis liberaſti, hoc ad salutem gentium per aquas baptismatis opereris. Per Dóminum.

Іс. 4, 2 – 6

In die illa erit germen Dómini in magnificéntia, et glória, et fructus terræ sublímis, et exultatio his, qui salváti fúerint de Israëel. Et erit: Omnis qui relíctus fúerit in Sion, et resíduus in Ierúsalem, sanctus vocábitur, omnis qui scriptus est in vita in Ierúsalem. Si ablúerit Dóminus sordes filiárum Sion, et sánguinem Ierúsalem láverit de médio eius, in spírиту iudícii, et spírиту ardóris. Et creábit Dóminus super omnem locum montis Sion, et ubi invocátus est, nubem per diem, et fumum,

і на їхніх вершників». І простяг Мойсей руку над морем, і на світанку воно повернулося знову на своє звичайне місце; єгиптяни ж, утікаючи, йшли йому назустріч. Отак то кинув Господь єгиптян у середину моря. Злились води знов докупи та й затопили колісниці, вершників та все фараонове військо, яке увійшло за ними в море; ані один із них не залишився. Сини ж Ізраїля йшли по суші, посеред моря, і води для них стояли, як стіна, праворуч і ліворуч. Отак вирятував Господь у той день Ізраїля з руки єгипетської, і побачив Ізраїль єгиптян мертвими на березі моря. І як побачив Ізраїль, з якою потугою Господь побив єгиптян, став народ боятися Господа та й повірив Господу й слугі його Мойсеєві. Тоді Мойсей і сини Ізраїля заспівали Господу ось яку пісню:

Піснь

Заспіваю Господеві, славно бо прославився; коня і вершника скинув у море. Сила і міць моя – Господь, він став мені рятунком. ✠ Він мій Бог, і я його прославлю, Бог батька мого, і я вихвалитиму його. ✠ Господь крушить війська*, Господь – ім'я йому.

Молитва

✠ Молімося.

✠ Преклонімо коліна. ✠ Підійміться.

Боже, ми бачимо блиск давніх чудес Твоїх і в наш вік; подай, просимо Тебе: як раніше Ти звільнив люд Твій від єгиптян, так і нині вчини спасіння народів через води Хрещення. Через Господа...

Пророцтво трете

В той день пагін Господній буде в красі й у честі, і плід землі – в величі й славі для тих, що в Ізраїлі zostалися цілі. Хто зостанеться в Сіоні й лишиться в Єрусалимі, буде зватися святим, – кожен записаний для життя в Єрусалимі. Коли Господь обмие бруд дочок сіонських і очистить Єрусалим від крові, що посеред нього, духом суду й духом руйнування, тоді він прийде й опочине над усяким місцем на горі сіонській і над її зборами, як хмара в день, як дим і як світло палаючого во-

et splendórem ignis flammántis in nocte: super omnem enim glóriam protéctio. Et tabernáculum erit in umbráculum diéi ab æstu, et in securitátem, et absconsiónem a túrbine, et a plúvia.

Ic. 5, 1.2.7

Vínea facta est dilécto in cornu, in loco úberi.

✠ Et macériam circúmdedit, et circumfodit: et plantávit víneam Sorec: et ædificávit turrim in médio eius. ✠ Et tórcular fodit in ea: vínea enim Dómini Sábaoth, domus Israël est.

✠ Orémus.

✠ Flectámus génuá. ✠ Leváte.

DEUS, qui nos ad celebrandum paschale sacramentum, utriusque Testamenti paginis instruis, da nobis intelligere misericordiam tuam, ut ex perceptione praesentium munerum, firma sit expectatio futurorum. Per Dóminum.

Ic. 54, 18 – 55, 11

Haec est hereditas servorum Domini, et iustitia eorum apud me, dicit Dominus. Omnes sitientes venite ad aquas: et qui non habetis argentum, properate, emite, et comedite: venite, emite absque argento, et absque ulla commutatione, vinum et lac. Quare appenditis argentum non in panibus, et laborem vestrum non in saturitate? Audite audientes me, et comedite bonum, et delectabitur in crassitudine anima vestra. Inclinate aurem vestram et venite ad me: audite, et vivet anima vestra, et feriam vobiscum pactum sempiternum, misericordias David fideles. Ecce testem populis dedi eum, ducem ac praeceptorem gentibus. Ecce gentem, quam nesciebas, vocabis: et gentes, quae te non cognoverunt, ad te current, propter Dominum Deum tuum, et sanctum Israel: Quia glorificavit te. Quaerite Dominum, dum inveniri potest; invocate eum, dum prope est. Derelinquat impius viam suam, et vir iniquus cogitationes suas, et revertatur ad Dominum, et miserebitur ejus, et ad Deum nostrum quoniam multus est ad ignoscendum. Non enim cogitationes meae, cogitationes vestrae, neque viae vestrae, viae meae, dicit

гню у ночі. Бо слава Господня буде над усім, мов захист, мов намет, щоб за дня давати тінь від спеки, мов притулок та сховок від дощу й бурі.

Піснь

У любогого мого був виноградник на родючій схилі. ✠ Він оточив його стіною й обкопав, насадив у ньому лозу Сорека, а серед нього збудував башту. ✠ І висік у ньому виноток. Виноградник Господа сил – то дім Ізраїля.

Молитва

✠ Молімося.

✠ Преклонімо коліна. ✠ Підійміться.

Боже, ти наставляєш нас святкувати пасхальні Тайнства сторінками обох Заповітів: дай нам розуміти милість Твою, щоб, отримуючи нинішні дари, ми укріпилися в очікуванні майбутніх. Через Господа...

Пророцтво четверте

Отака доля слуг Господніх, таке їхнє право в мене – слово Господнє. Ой, всі ви спрагнені, йдіть до води, навіть і ті, в кого грошей нема! Ідіть, купуйте й споживайте! Ідіть, купуйте без грошей, без плати, вино та молоко! Навіщо ви витрачаєте гроші на те, що не є хліб, і вашу працю на те, що не насичує? Слухайте мене уважно, і будете їсти те, що добре, і душа ваша розкошуватиме у ситі. Прихиліть ваше вухо і прийдіть до мене, слухайте, і душа ваша буде жити! Я дав вам союз вічний, незмінні милості, обіцяні Давидові. Ось я його поставив свідком для народів, князем-володарем народів. Ось ти прикличеш народ, якого ти не знаєш; народ, який тебе не знає, прибіжить до тебе заради Господа, Бога твого, і заради Святого Ізраїлевого, бо він тебе прославив. Шукайте Господа, покіль його можна знайти! Взивайте до нього, покіль він близько! Нехай безбожник покине свою путь, а беззаконник – свої думки! Нехай навернеться до Господа, і він його пожалує, до Бога нашого, бо він на прощення пребагатий. Думки бо мої – не ваші думки, і дороги ваші – не мої дороги, – слово Господнє. Бо так, як небо вище від зем-

Dominus. Quia sicut exaltantur caeli a terra, sic exaltatae sunt viae meae a viis vestris, et cogitationes meae a cogitationibus vestris. Et quomodo descendit imber et nix de caelo, et illuc ultra non revertitur, sed inebriat terram, et infundit eam, et germinare eam facit, et dat semen serenti, et panem comedenti: sic erit verbum meum, quod egredietur de ore meo: non revertetur ad me vacuum, sed faciet quaecumque volui, et prosperabitur in his ad quae misi illud. Dicit Dominus omnipotens.

Молитва

✠ Orémus.

✠ Flectámus génuā. ✠ Leváte.

DEUS, qui ecclesiam tuam semper gentium vocatione multiplicas, concede propitius, ut quos aqua baptismatis abluis, continua protectione tuearis. Per Dóminum.

лі, так мої дороги вищі від доріг ваших і думки мої вищі від думок ваших. Як дощ і сніг сходить з неба і не повертається туди, але напуває землю, щоб вона родила й ростила та давала насіння тому, хто її обсіває, і хліб тому, хто їсть, отак і моє слово, що виходить у мене з уст, не повертається до мене порожнім, але чинить те, що я хочу, довершує те, за чим я його вислав: так говорить Господь Всемогутній.

✠ Молімося.

✠ Преклонімо коліна. ✠ Підійміться.

Боже, Ти повсякчас примножуєш Церкву Твою, призиваючи народи: милостиво даруй, щоб тих, кого омиєш водою Хрещення, Ти оборонив постійним захистом. Через Господа...

Піснь

Пс. 41, 2-4. Його співають дорогою до баптистерію, якщо він є.

Sicut cervus desiderat ad fontes aquarum: ita desiderat anima mea ad te, Deus. ✠ Sitivit anima mea ad Deum vivum: quando veniam et apparebo ante faciem Dei mei? ✠ Fuerunt mihi lacrymae panes die ac nocte: dum dicitur mihi per singulos dies: Ubi est Deus tuus?

Так само, як прагне лань на джерела вод, так прагне душа моя до Тебе, Боже. ✠ Запрагнула душа моя до Бога живого: коли прийду і явлюся лицю Бога мого?* ✠ Стали сльози мої мені хлібом удень і вночі, коли говорять мені повсякдень: «Де Бог твій?»

Літанія

Ми співаємо літанію перед Хрещенням, просячи святих молитися за катехуменів. Після Хрещення – аби підкреслити, що охрещені доєдналися до спільноти святих (GA).

Її співають, стоячи на колінах, на два хори. Вірні підспівують тому, чий слова позначені знаком ✠

✠ Kýrie eléison. ✠ Kýrie eléison.

✠ Chríste eléison. ✠ Chríste eléison.

✠ Kýrie eléison. ✠ Kýrie eléison.

✠ Chríste audi nos. ✠ Chríste exaudi nos.

✠ Pater de cális, Deus. ✠ Miserére nobis. (bis)

✠ Fili Redémptor mundi, Deus. ✠ Miserére nobis. (bis)

✠ Spíritus Sancte, Deus. ✠ Miserére nobis. (bis)

✠ Sancta Trínitas, unus Deus. ✠ Miserére nobis. (bis)

✠ Sancta María. ✠ Ora pro nobis.

✠ Господи, помилуй. ✠ Господи, помилуй.

✠ Христе, помилуй. ✠ Христе, помилуй.

✠ Господи, помилуй. ✠ Господи, помилуй.

✠ Христе, почуй нас. ✠ Христе, вислухай нас.

✠ Отче Небесний, Боже, ✠ помилуй нас. (dvíci)

✠ Сину, Відкупителю світу, Боже, ✠ помилуй нас. (dvíci)

✠ Духу Святий, Боже, ✠ помилуй нас. (dvíci)

✠ Свята Трійце, Єдиний Боже, ✠ помилуй нас. (dvíci)

✠ Свята Маріє, ✠ молись за нас.

✠ Sancta Dei Génetrìx. ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancta Virgo vírginum. ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Míchaël. ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Gábrìel. ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Ráphaël. ✠ Ora pro nobis.
✠ Omnes sancti Angeli et Archángeli. ✠ Oráte pro nobis.
✠ Omnes sancti beatórum Spirítuum ordines. ✠ Oráte pro nobis.
✠ Sancte Ioánnes Baptísta. ✠ Ora pro nobis.

✠ Sancte Ioseph. ✠ Ora pro nobis.
✠ Omnes sancte Patriárchæ et Prophétæ. ✠ Oráte pro nobis.
✠ Sancte Petre. ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Paule. ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Andréa. ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Ioánnes. ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Thoma. ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Iacobe. ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Philippe, ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Bartholomae, ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Matthae, ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Simon, ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Thaddae, ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Matthia, ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Barnaba, ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Marce, ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Luca, ✠ Ora pro nobis.
✠ Omnes sancti Discípuli Dómini. ✠ Oráte pro nobis.
✠ Omnes sancti Innocentes, ✠ Oráte pro nobis.

✠ Sancte Stéphane. ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Clemens, ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Corneli, ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Cypriane, ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Laurénti. ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Vincénti. ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancte Dionysi cum sociis tuis, ✠ Oráte pro nobis.
✠ Sancte Mauriti cum sociis tuis, ✠ Oráte pro nobis.

✠ Свята Богородице Діво, ✠ молись за нас.
✠ Свята Діво над дівами, ✠ молись за нас.
✠ Святий Михаїле, ✠ молись за нас.
✠ Святий Гавріїле, ✠ молись за нас.
✠ Святий Рафаїле, ✠ молись за нас.
✠ Всі Святі Ангели й Архангели, ✠ моліться за нас.
✠ Всі Святі блаженні чини Безплотні, ✠ моліться за нас.
✠ Святий Йоане Хрестителю, ✠ молись за нас.
✠ Святий Йосипе, ✠ молись за нас.
✠ Всі святі патріархи й пророки, ✠ моліться за нас.
✠ Святий Петре, ✠ молись за нас.
✠ Святий Павле, ✠ молись за нас.
✠ Святий Андрею, ✠ молись за нас.
✠ Святий Йоанне, ✠ молись за нас.
✠ Святий Томо, ✠ молись за нас.
✠ Святий Йакове, ✠ молись за нас.
✠ Святий Филипе, ✠ молись за нас.
✠ Святий Варфоломею, ✠ молись за нас.
✠ Святий Матею, ✠ молись за нас.
✠ Святий Симоне, ✠ молись за нас.
✠ Святий Юдо Тадею, ✠ молись за нас.
✠ Святий Матію, ✠ молись за нас.
✠ Святий Варнаво, ✠ молись за нас.
✠ Святий Марку, ✠ молись за нас.
✠ Святий Луко, ✠ молись за нас.
✠ Всі святі учні Господні, ✠ моліться за нас.

✠ Всі святі невинні немовлята, ✠ моліться за нас.
✠ Святий Степане, ✠ молись за нас.
✠ Святий Клименте, ✠ молись за нас.
✠ Святий Корнелію, ✠ молись за нас.
✠ Святий Кипріане, ✠ молись за нас.
✠ Святий Лаврентію, ✠ молись за нас.
✠ Святий Вікентію, ✠ молись за нас.
✠ Святий Діонісію та ті, хто з ним постраждав, ✠ моліться за нас.
✠ Святий Маврікію та ті, хто з ним постраждав, ✠ моліться за нас.

✠ Sancte Januari cum sociis tuis, ✠ Oráte pro nobis.
 ✠ Sancti Fabiane et Sebastiane, ✠ Oráte pro nobis.
 ✠ Sancti Cosma et Damiane, ✠ Oráte pro nobis.
 ✠ Sancte Thoma. ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Petre. ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Joannes cum sociis tuis, ✠ Oráte pro nobis.
 ✠ Omnes sancti Mártýres. ✠ Oráte pro nobis.
 ✠ Sancte Silvéster. ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Gregóri. ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Pii, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Ambrosi, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Auguštine. ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Hieronyme; ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Hilari, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Martine, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Nicolae, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Antonine, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Pater Dominice, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Pater Dominice, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Alberte, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Thoma, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Vincenti, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Hyacinthe, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Raymunde, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Ludovice, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Antoni, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Benedicte, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Bernarde, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancte Francisce, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Omnes sancti Confessóres. ✠ Oráte pro nobis.
 ✠ Sancta Anna, ✠ Ora pro nobis.
 ✠ Sancta María Magdaléna. ✠ Ora pro nobis.

✠ Святий Януарію та ті, хто з ним постраждав, ✠ моліться за нас.
 ✠ Святі Фабіане та Себаст'яне, ✠ моліться за нас.
 ✠ Святі Косьмо й Дем'яне, ✠ моліться за нас.
 ✠ Святий Томо (Бекет), ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Петре (Веронський), ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Йоане (Кельнський) та ті, хто з ним постраждав, ✠ моліться за нас.
 ✠ Всі святі мученики, ✠ моліться за нас.
 ✠ Святий Сильвестре, ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Григорію, ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Пію V, ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Амвросію, ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Августине, ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Єроніме, ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Іларію, ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Мартине, ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Миколаю, ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Антонію, ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Отче Домініку, ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Отче Домініку, ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Альберте (Великий), ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Томо (Аквінський), ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Вікентію (Феррер), ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Гіацинте, ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Раймунде (з Пеньяфорта), ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Людовіку (Французький), ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Антонію (Великий), ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Бенедикте, ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Бернарде, ✠ молися за нас.
 ✠ Святий Франциску, ✠ молися за нас.
 ✠ Всі святі сповідники, ✠ моліться за нас.
 ✠ Свята Анно, ✠ молися за нас.
 ✠ Свята Маріє Магдалино, ✠ молися за нас.

✠ Sancta Martha, ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancta Felicitas, ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancta Perpetua, ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancta Agatha, ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancta Lucia, ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancta Agnes, ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancta Cæcilia, ✠ Ora pro nobis.
✠ Sancta Catharina, ✠ Ora pro nobis.

✠ Sancta Margarita, ✠ Ora pro nobis.

✠ Sancta Ursula cum sodalibus tuis, ✠ Orate pro nobis.

✠ Sancta Catharina, ✠ Ora pro nobis.

✠ Sancta Rosa, ✠ Ora pro nobis.

✠ Sancta Agnes, ✠ Ora pro nobis.

✠ Sancta Catharina, ✠ Ora pro nobis.

✠ Sancta Margarita, ✠ Ora pro nobis.

✠ Omnes sanctæ Virgines et Viduæ. ✠ Oráte pro nobis.

✠ Omnes Sancti, ✠ Oráte pro nobis.

✠ Свята Марто, ✠ молися за нас.

✠ Свята Феліцитато, ✠ молися за нас.

✠ Свята Перпетуе, ✠ молися за нас.

✠ Свята Агато, ✠ молися за нас.

✠ Свята Люціє, ✠ молися за нас.

✠ Свята Агнесо, ✠ молися за нас.

✠ Свята Цециліє, ✠ молися за нас.

✠ Свята Катерино (Александрійська), ✠ молися за нас.

✠ Свята Маргарито (Антіохійська), ✠ молися за нас.

✠ Свята Урсуло та ті, хто з тобою постраждав, ✠ моліться за нас.

✠ Свята Катерино (Сієнська), ✠ молися за нас.

✠ Свята Розо (Лімська), ✠ молися за нас.

✠ Свята Агнесо (з Монтепульчано), ✠ молися за нас.

✠ Свята Катерино (Річчі), ✠ молися за нас.

✠ Свята Маргарито (Угорська), ✠ молися за нас.

✠ Всі святі діви та вдови, ✠ моліться за нас.

✠ Всі святі, ✠ моліться за нас.

Відновлення хресних обітниць

Всі тримають в руках запалені свічки. Священик стоїть біля вівтаря обличчям до вірних, які відповідають на його питання.

Haec sacratissima nocte, fratres carissimi, sancta Mater Ecclesia, recolens Domini nostri Iesu Christi mortem ei sepulturam, eum redamando vigilat; et, celebrans eiusdem gloriosam resurrectionem, lætabunda gaudet.

Quoniam vero, ut docet Apostolus, consepulti sumus cum Christo per baptismum in mortem, quomodo Christus resurrexit a mortuis, ita et nos in novitate vitæ oportet ambulare; scientes, veterem hominem nostrum simul cum Christo crucifixum esse, ut ultra non serviâmus peccato. Existimemus ergo nos mortuos quidem esse peccato, vivētis autem Deo in Christo Iesu Domino nostro.

Quapropter, fratres carissimi, quadragesimali exercitatione absoluta, sancti baptismatis promissionis renovemus, quibus olim satanæ et operibus eius, sicut et mundo, qui inimicus est

В цю найсвятеннішу ніч, о найулюбленіші брати, свята Мати Церква, споминаючи смерть та поховання Господа нашого Ісуса Христа, на знак взаємної любові до Нього чуває, та, святкуванням Його преславного воскресіння звеселена, радіє.

Воістину бо, як навчає Апостол, ми поховані разом з Христом у Хрещенні, що здійснюється на знак Його смерті; подібно й як Христос воскрес із мертвих, так і нам належить увійти в нове життя. Ви знаєте, що стара людина ваша була розп'ята разом з Христом, щоб більше вже не служити гріхові. Тож вважаймо себе мертвими для гріха, живими ж для Бога у Христі Ісусі, Господі нашому.

Отож, найулюбленіші брати, по закінченні сорокаденного вишколу, відновімо обітницю святого Хрещення, якими ми колись відрек-

Dei, abrenuntiávimus, et Deo in sancta Ecclesia catholica fideliter servíre promísimus.

Itaque:

✠ Abrenuntiátis Sátanæ? ✠ Abrenuntiámus.

✠ Et ómnibus opéribus eius? ✠ Abrenuntiámus.

✠ Et ómnibus pompis eius? ✠ Abrenuntiámus.

✠ Créditis in Deum, Patrem omnipoténtem, Creatórem coeli et terræ? ✠ Crédimus.

✠ Créditis in Iesum Christum, Fílium eius únicum, Dóminum nostrum, natum et passum? ✠ Crédimus.

✠ Créditis et in Spíritum Sanctum, sanctam Ecclesiam catholicam, Sanctórum communionem, remissionem peccatórem, carnis resurrectionem, et vitam aeternam? ✠ Crédimus.

✠ Nunc áutem una simul Deum precémur, sicut Dóminus noster Iesus Christus oráre nos dócuit:

✠ Pater noster...

✠ Et Deus omnipotens, Pater Dómini nostri Iesu Christi, qui nos regenerávit ex aqua et Spíritu Sancto, quique nobis dedit remissionem peccatórum, ipse nos custódiat grátia sua in eódem Christo Iesu Dómino nostro in vitam aeternam. ✠ Amen.

Священик кропить людей освяченою водою.

Продовження літанії

✠ Propítius esto. ✠ Parce nobis, Dómine.

✠ Propítius esto. ✠ Exaudi nos, Dómine.

✠ A damnatione perpetua, ✠ libera nos, Domine.

✠ A subitanea et improvisa morte, ✠ libera nos, Domine.

✠ Ab imminentibus peccatorum nostrorum periculis, ✠ libera nos, Domine.

✠ Ab infestationibus daemonum, ✠ libera nos, Domine.

✠ Ab omni immunditia mentis et corporis, ✠ libera nos, Domine.

лися від Сатани та діл його, як і від світу, що є ворогом Божим, та присяглися служити Богові у святий вселенській Церкві.

Отож:

✠ Чи відрікаєтеся від сатани, котрий є першопричиною гріха? ✠ Відрікаюся.

✠ І всіх діл його? ✠ Відрікаюся.

✠ І всієї свити його? ✠ Відрікаюся.

✠ Чи віруєте в Бога, Отця Вседержителя, Творця неба і землі? ✠ Вірую.

✠ Чи віруєте в Ісуса Христа, Сина Його Єдиного, Господа нашого, Котрий був народжений та страждав? ✠ Вірую.

✠ Чи віруєте в Святого Духа, святу вселенську Церкву, сопричастя Святих, прощення гріхів, воскресіння плоті й життя вічне? ✠ Вірую.

✠ Нині ж молимо Бога, як Господь наш Ісус Христос навчив нас молитися:

✠ Отче наш...

✠ Всемогутній Бог, Отець Господа нашого Ісуса Христа, який віродив нас з води і Святого Духа і дарував нам прощення гріхів, сам нехай береже нас своєю благодаттю в Христі Ісусі, Господі нашому, на вічне життя. ✠ Амінь.

✠ Будь милостивий, ✠ пощади нас, Господи.

✠ Будь милостивий, ✠ вислухай нас, Господи.

✠ Від вічного прокляття, ✠ визволи нас, Господи.

✠ Від наглої та несподіваної смерті, ✠ визволи нас, Господи.

✠ Від небезпек, якими загрожують наші гріхи, ✠ визволи нас, Господи.

✠ Від підступів диявольських, ✠ визволи нас, Господи.

✠ Від всякої нечистоти духу й тіла, ✠ визволи нас, Господи.

✠ Ab ira et odio et omni mala voluntate, ✠ libera nos, Domine.
 ✠ Ab immundis cogitationibus, ✠ libera nos, Domine.
 ✠ A caecitate cordis, ✠ libera nos, Domine.
 ✠ A fulgure et tempestate, ✠ libera nos, Domine.
 ✠ A peste, fame et bello, ✠ libera nos, Domine.
 ✠ A flagello terraemotus, ✠ libera nos, Domine.
 ✠ Ab omni malo, ✠ libera nos, Domine.
 ✠ Per mysterium sanctae Incarnationis tuae, ✠ libera nos, Domine.
 ✠ Per passionem et crucem tuam, ✠ libera nos, Domine.
 ✠ Per gloriosam resurrectionem tuam, ✠ libera nos, Domine.
 ✠ Per admirabilem ascensionem tuam, ✠ libera nos, Domine.
 ✠ Per gratiam sancti Spiritus Paracliti, ✠ libera nos, Domine.
 ✠ In die iudicii, ✠ libera nos, Domine.
 ✠ Peccatores. ✠ Te rogamus, audi nos.
 ✠ Ut pacem nobis dones, ✠ Te rogamus, audi nos.
 ✠ Ut misericordia et pietas tua nos custodiat, ✠ Te rogamus, audi nos.
 ✠ Ut Ecclesiam tuam regere, et conservare digneris, ✠ Te rogamus, audi nos.
 ✠ Ut Domnum apostolicum, et omnes gradus Ecclesiae in sancta religione conservare digneris, ✠ Te rogamus, audi nos.
 ✠ Ut Episcopos et Praelatos nostros, et cunctas congregationes illis commissas in tuo sancto servitio conservare digneris, ✠ Te rogamus, audi nos.
 ✠ Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, ✠ Te rogamus, audi nos.
 ✠ Ut regibus et principibus nostris pacem et veram concordiam, atque victoriam donare digneris, ✠ Te rogamus, audi nos.
 ✠ Ut cunctum populum christianum pretioso sanguine tuo redemptum conservare digneris, ✠ Te rogamus, audi nos.

✠ Від гніву, ненависті й усякої злої волі, ✠ визволи нас, Господи.
 ✠ Від нечистих помислів, ✠ визволи нас, Господи.
 ✠ Від сліпоти серця, ✠ визволи нас, Господи.
 ✠ Від блискавки й бурі, ✠ визволи нас, Господи.
 ✠ Від пошесті, голоду й війни, ✠ визволи нас, Господи.
 ✠ Від ударів землетрусу, ✠ визволи нас, Господи.
 ✠ Від усякого зла, ✠ визволи нас, Господи.
 ✠ Заради Тайни Святого Твого Втілення, ✠ визволи нас, Господи.
 ✠ Заради Твого хреста й страждань, ✠ визволи нас, Господи.
 ✠ Заради Славного Воскресіння Твого, ✠ визволи нас, Господи.
 ✠ Заради Чудового Вознесіння Твого, ✠ визволи нас, Господи.
 ✠ Заради благодаті Духа Святого Утішителя, ✠ визволи нас, Господи.
 ✠ В день судний, ✠ визволи нас, Господи.
 ✠ Ми, грішні, ✠ благаємо Тебе, почуй нас.
 ✠ Дай нам мир: ✠ благаємо Тебе, почуй нас.
 ✠ Нехай милість та доброта Твоя збереже нас: ✠ благаємо Тебе, почуй нас.
 ✠ Удостой направити й зберегти Твою Церкву: ✠ благаємо Тебе, почуй нас.
 ✠ Удостой зберегти в святій вірі Апостольський Дім та всі чини церковні: ✠ благаємо Тебе, почуй нас.
 ✠ Удостой зберегти в святому служінні Твоєму Єпископів та Прелатів наших, та всі зібрання вірних, довірені їм: ✠ благаємо Тебе, почуй нас.
 ✠ Удостой упокорити всіх ворогів святої Церкви: ✠ благаємо Тебе, почуй нас.
 ✠ Удостой дати мир та істинну злагоду, а також перемогу, нашим правителям та видним діячам: ✠ благаємо Тебе, почуй нас.
 ✠ Удостой зберегти весь люд християнський, дорогоцінною Твою Кров'ю відкуплений: ✠ благаємо Тебе, почуй нас.

✠ Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, ✠ Te rogamus, audi nos.

✠ Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, ✠ Te rogamus, audi nos.

✠ Ut animas nostras et parentum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, ✠ Te rogamus, audi nos.

✠ Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, ✠ Te rogamus, audi nos.

✠ Ut oculos misericordiae tuae super nos reducere digneris, ✠ Te rogamus, audi nos.

✠ Ut obsequium servitutis nostrae rationabile facias, ✠ Te rogamus, audi nos.

✠ Ut mentes nostras ad caelestia desidera erigas, ✠ Te rogamus, audi nos.

✠ Ut miserias pauperum et captivorum intueri et revelari digneris, ✠ Te rogamus, audi nos.

✠ Ut loca nostra et omnes habitantes in eis visitare et consolari digneris, ✠ Te rogamus, audi nos.

✠ Ut civitatem istam, et omnem populum ejus protegere, et conservare digneris, ✠ Te rogamus, audi nos.

✠ Ut omnes fideles navigantes et itinerantes ad portum salutis perducere digneris, ✠ Te rogamus, audi nos.

✠ Ut regularibus disciplinis nos instruere digneris, ✠ Te rogamus, audi nos.

✠ Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam dones, ✠ Te rogamus, audi nos.

✠ Ut nos exaudi digneris, ✠ Te rogamus, audi nos.

✠ Fili Dei, ✠ Te rogamus, audi nos.

✠ Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, ✠ parce nobis, Domine.

✠ Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, ✠ exaudi nos, Domine.

✠ Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, ✠ miserere nobis.

✠ Удостой закликати всіх, хто помиляється, до єдності Церкви, а всіх невірючих привести до світла Євангелія: ✠ благаємо Тебе, почув нас.

✠ Воздай всім добродійцям нашим вічні блага: ✠ благаємо Тебе, почув нас.

✠ Визволи від вічного засудження душі наші та наших батьків: ✠ благаємо Тебе, почув нас.

✠ Удостой дати й зберегти плоди землі: ✠ благаємо Тебе, почув нас.

✠ Удостой звернути на нас очі милості Твоїєї: ✠ благаємо Тебе, почув нас.

✠ Зроби чин нашого служіння Тобі розумним: ✠ благаємо Тебе, почув нас.

✠ Вознеси думки наші до небесних прагнень: ✠ благаємо Тебе, почув нас.

✠ Удостой поглянути на вбогість бідних та невірників, та відкрити їм: ✠ благаємо Тебе, почув нас.

✠ Удостой навідатися в наші домівки й утішити всіх, хто живе в них: ✠ благаємо Тебе, почув нас.

✠ Удостой захистити й оберекти це місто й усіх його жителів: ✠ благаємо Тебе, почув нас.

✠ Удостой привести до спасительних дверей всіх вірних, що подорожують: ✠ благаємо Тебе, почув нас.

✠ Удостой навчити нас правильного пізнання: ✠ благаємо Тебе, почув нас.

✠ Дай вічне спочивання усім померлим вірним: ✠ благаємо Тебе, почув нас.

✠ Удостой вислухати нас: ✠ благаємо Тебе, почув нас.

✠ Сину Божий: ✠ благаємо Тебе, почув нас.

✠ Агнче Божий, що береш гріхи світу, ✠ Господи, пощади нас.

✠ Агнче Божий, що береш гріхи світу, ✠ Господи, вислухай нас.

✠ Агнче Божий, що береш гріхи світу, ✠ Господи, помилуй нас.

У цієї Меси нема ні інтроїту, ні вхідних молитов: її починають одразу з Kyrie. Під час Gloria in excelsis звучать дзвони, які мовчали від Великого Четверга.

Колекта

DEUS, qui hanc sacratíssimam noctem gloria domínicae Resurrectiónis illústras: consérva in nova famíliæ tuæ progénie adoptiónis spíritum, quem dedísti; ut, córpore et mente renováti, puram tibi exhibeant servitútem.
Per Dominum nóstrum Iesum Christum filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti, Deus, per omnia saecula saeculorum.

Кол 3, 1–4

Читання

FRATRES: si consurrexístis cum Christo, quæ sursum sunt quærite, ubi Christus est in dextera Dei sedens: quæ sursum sunt sápite, non quæ super terram. Mórtui enim estis, et vita vestra est abscondita cum Christo in Deo. Cum Christus apparúerit, vita vestra: tunc et vos apparébitis cum ipso in glória.

Те, що спочатку співається Алілуя, а потім тракт, означає те, що людина спершу перебувала в райській радості, а потім була вигнана в скорботу цього світу; так і охрещені, які поки що радіють їх відновленню в Хрещенні, а згодом матимуть докладати багато скорботних зусиль. Під час процесії на Євангеліє не переносяться світильники, оскільки Христос – істинне Світло – поки ще схований пеклом. Кадило ж переноситься в пам'ять про жінок-мироносиць (GA).

Пс. 117, 1

Алілуя

ALLELÚIA, allelúia. Confitémini Dómino, quóniam bonus: quóniam in sáculum misericórdia eius.

Aлілуя, алілуя. Прославляйте Господа, бо Він благий, бо повік милість Його!

Пс. 116

Тракт

Laudáte Dominum omnes gentes: et collaudáte eum, omnes pópuli. ✠ Quóniam confirmáta est super nos misericórdia eius: et véritas Dómini manet in aeternum.

Хваліте Господа, всі народи, похваліте Його, всі племена. ✠ Бо утвердилася милість Його на нас, й істина* Господня триває повік.

Мт. 28, 1–7

Євангеліє

IN illo témpore: Véspere autem sábbati, quæ lucéscit in prima sábbati, venit María Magdaléne, et áltera María vidére sepúlcrum. Et ecce terrámótus factus est magnus. Angelus enim Dómini descéndit de cælo: et accédens revólvit lápidem, et sedébat super eum: erat autem aspéctus eius sicut fulgur: et vestiméntum eius sicut nix. Præ timóre autem eius extérriti sunt custódes, et factu sunt velut

Tого часу, після вечора суботи, як зайнялося на світанні першого дня тижня, прийшла Марія Магдалина та інша Марія навідатися до гробу. І ось великий зчинився землетрус, – ангел бо Господній зійшов із неба, приступив, відкотив камінь і сів на ньому. Вигляд його був, неначе блискавиця, а одяга, як сніг, біла. Зо страху перед ним сторожа затремтіла й стала, наче змерт-

mórtui. Respóndens autem Angelus, dixit muliéribus: «Nolíte timére vos: scio enim, quod Iesum, qui crucifíxus est, quæritis: non est hic: surréxit enim, sicut dixit. Veníte, et vidéte locum, ubi pósitus erat Dóminus. Et cito eúntes dícite discípulis eius, quia surréxit et ecce præcédit vos in Galiláam: ibi eum vidébitis. Ecce prædíxi vobis».

Не мовиться ні Символ віри, ні антифон на Оферторій

Секрета (молитва над дарами)

(Читається тихо, після Orate fratres)

SÚSCIPE, quæsumus, Dómine, preces pópuli tui, cum oblatiónibus hostiárum: ut paschálibus initiáta mystériis, ad æternitátis nobis medélam, te operánte, proficiant. Per Dominum.

Префація Великодня (ст. 26 месалика)

Особливості Канону Меси

Впродовж октави Пасхи деякі з молитов Канону Меси міняються:

COMMUNICANTES, et diem sacratíssimum celebrántes Resurrecciónis Dómini nostri Iesu Christi secúndum carnem: sed et memóriam venerántes, in primis gloriósæ semper Vírginis Mariæ, Genetrícis eiúsdem Dei et Dómini nostri Iesu Christi: sed et beati Ioseph, eiusdem Virginis Sponsi, et beatórum Apostolórum ac Mártyrum tuórum... (ст. 14 брошури).

Наступна молитва:

HANC igitur oblatiónem servitutis nostræ, sed et cunctæ famíliæ tuæ, quam tibi offérimus pro his quoque, quos regeneráre dignatus es ex aqua et Spíritu Sancto, tríbuens eis remissionem omnium peccatórum, quæsumus, Dómine, ut placátus accípias: diésque nostros in tua pace dispónas, atque ab ætéRNA damnatióne nos éripi, et in electórum tuórum iúbeas grege numerári... (ст. 14 брошури)

“Агнче Божий” не співається, оскільки жінки від страху не могли говорити, апостоли ж забули про те, що Він бере гріхи світу, та не повірили Його воскресінню (ГА).

Хвали

Одразу після причастя, читаються ранкові хвали, одна з молитов бревіарію, в особливій пасхальній формі. Під час співу псалма можна сісти.

Псалом 150

віла. Тоді ангел заговорив до жінок, кажучи: “Не бійтесь: знаю бо, що ви шукаєте Ісуса розп’ятого. Нема його тут, бо він воскрес, як ото сам прорік. Ходіть, гляньте на місце, де він лежав. Та біжіть притьмом, скажіть його учням, що він воскрес із мертвих. Он він вас випередить у Галилеї, – там ви його побачите. Я вам сказав.”

Прийми, просимо Тебе, Господи, молитви народу Твого разом з принесеними дарами, аби вони, долучені до [звершення] Пасхальних Таїнств, з Твоєю допомогою послужили нам на вічне зцілення. Через Господа...

З’єднані [в спілкуванні святих], ми урочисто відзначаємо найсвятіший день воскресіння в тілі Господа нашого Ісуса Христа; і з пошаною споминаємо передусім преславну завжди Діву Марію, Матір Бога і нашого Господа Ісуса Христа, а також блаженного Йосифа, її Обручника, і Твоїх блажених Апостолів та Мучеників... (ст. 14 брошури).

Отже, просимо Тебе, Боже: прийми милостиво цю жертву служіння нашого і всієї Твоєї родини, яку приносимо Тобі насамперед за тих, котрих Ти відродив з води і Святого Духа, відпускаючи їм усі гріхи, і наповни наші дні Твоїм миром, порятуй нас від вічної загибелі та зволь залічити до спільноти Твоїх вибраних... (ст. 14 брошури)

Ант. Alleluia!

Laudáte Dóminum in sanctis eius: * laudáte eum in firmaménto virtútis eius.

Laudáte eum in virtútibus eius: * laudáte eum secúndum multitudínem magnitúdinis eius.

Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte eum in psaltério, et cíthara.

Laudáte eum in týmpano, et choro: * laudáte eum in chordis, et órgano.

Laudáte eum in cýmbalis benesonántibus: laudáte eum in cýmbalis iubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dóminum.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui Sancto.

Sicut erat in princípíio, et nunc, et semper, * et in sácula sæculórum. Amen.

Ант. Alleluia!

Піснь Захарії з антифоном

Якщо антифон співається, під час його виконання можна сісти. На слові Benedictus всі роблять знак хреста та, якщо сиділи, встають.

Ант. Et valde mane una sabbatórum, véniunt ad monuméntum, orto iam sole, allelúia.

Benedíctus Dóminus, Deus Israél: * quia visitávit, et fecit redemptiónem plebis suæ:

Et eréxit cornu salutis nobis: * in domo David, púeri sui.

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui a sáculo sunt, prophetárum eius:

Salútem ex inimícis nostris, * et de manu ómnium, qui odérunt nos.

Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris: * et memorári testaménti sui sancti.

Iusiurándum, quod iurávit ad Ábraham patrem nostrum, * datúrum se nobis:

Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi.

In sanctitáte, et iustítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis: * præfíbis enim ante fáciem Dómini, paráre vias eius:

Ad dandam sciéntiam salutis plebi eius: * in remissiónem peccatórum eórum:

Per víscera misericórdiæ Dei nostri: * in quibus visitávit nos, óriens ex alto:

Ант. Алілуя!

Хваліте Бога у святині Його, хваліте Його на тверді сили Його.

Хваліте Його за владні чини Його, хваліте Його за пишнотою величі Його.

Хваліте Його у гласі трубнім, хваліте Його на псалтирі і гусях.

Хваліте Його на тимпані і в хороводі, хваліте Його на струнах і органі.

Хваліте Його на кимвалах милозвучних, хваліте Його на кимвалах велегласних. Всяке дихання нехай хвалить Господа!

Слава Отцю і Сину і Святому Духу.

Як було на початку, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Ант. Алілуя!

Ант. І рано-вранці першого дня тижня, прийшли вони до гробу, як сходило сонце, алілуя. (Мк. 16, 2).

Благословенний Господь, Бог Ізраїля, бо Він відвідав і викупив свій народ,

І підніс нам ріг спасіння у домі свого слуги Давида,

Як заповів відвіку устами святих своїх пророків:

Спасіння від наших ворогів і з руки всіх, хто ненавидить нас,

Щоб виявити милість нашим батькам і згадати свій святий союз:

Клятву, котру Він дав нашому батькові Авраамові,

Що дасть нам, визволеним з рук ворогів, без страху служити Йому,

У святості й праведності перед Ним, по всі наші дні.

І ти, дитино, будеш названа пророком Всевишнього, бо ти йтимеш перед Господом, щоби приготувати Йому дорогу;

Щоби дати пізнати Його народові спасіння через прощення їхніх гріхів;

Аби через превелике милосердя нашого Бога, в якому нас відвідає Сонце, що сходить на

Illumináre his, qui in ténebris, et in umbra mortis sedent: * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui Sancto.

Sicut erat in princípío, et nunc, et semper, * et in sácula sæculórum. Amen.

Ант. Et valde mane una sabbatórum, véniunt ad monuméntum, orto iam sole, allelúia.

висоті,

Освітити тих, які сидять у темряві та в смертній тіні, й спрямувати наші ноги на дорогу миру!

Слава Отцю і Сину і Святому Духу.

Як було на початку, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Ант. І рано-вранці першого дня тижня, прийшли вони до гробу, як сходило сонце, алілуя. (*Мк. 16, 2*).

Молитва після Причастя

SPIRITUM nobis, Dómine, tuæ caritátis infúnde: ut, quos sacraméntis Paschálibus satiásti tua fías pietáte concórdes. Per Dominum.

Ї Ite, Missa est, allelúia, allelúia.

Ѓ Deo gratias, allelúia, allelúia.

Bлий у нас, Господи, Духа Твоєї любові, щоб тим, кого наситив Пасхальними Тайнами, заради милості Твоєї, Ти дарував жити в злагоді. Через Господа...

На завершення Меси:

Ї Ідіть, жертва звершена, аллілуя, аллілуя.

Ѓ Богу подяка, аллілуя, аллілуя.

Останнє Євангеліє не читається.

Підготовано зусиллями Una Voce Ucraina.

Джерела перекладів: Римський Месал (деякі молитви, спів на поклоніння Хресту, Екзультет, молитви Канону), Молитвослов УГКЦ (деякі співи), Літургія Годин (піснь Захарії), переклад Біблії о. І. Хоменка (читання, деякі співи), переклад псалмів майстерні “Трипільнець” (псалми). Фрази, які було змінено для відповідності латинському тексту, здебільшого позначено зірочкою.

Пояснення, помічені (GA) взято з “Гетта Анімае” Гонорія Отунського